

ANTALYA YEREL BASININDA FARKLI BİR ÖRNEK: 'AKDENİZ ÇAĞDAŞ' ÜZERİNE BİR İNCELEME

Murad KARADUMAN*, Muhammet Erdem DURU**

Gönderim Tarihi: 03.02.2023 - Kabul Tarihi: 21.08.2023

Karaduman, M., & Duru, M. E. (2023). Antalya yerel basınında farklı bir örnek: 'Akdeniz Çağdaş' üzerine bir inceleme. *Etkileşim*, 12, 136-167.
doi: 10.32739/etkilesim.2023.6.12.217

Bu çalışma araştırma ve yayın etiğine uygun olarak gerçekleştirilmiőtir.

Öz

Yerel basın yayınlandığı bölge içerisinde yer alan farklı toplulukların sorunlarını doğrudan ele alabilmesi açısından önemlidir. *Akdeniz Çağdaş*, Çağdaş Gazeteciler Derneği Akdeniz Şubesi'nin yayını olarak 2002 yılının Ocak ayında Antalya'da "Gazetecilerin Gazetesi" sloganıyla çıkmaya başlamıştır. Bu çalışmanın amacı, gazetecilik meslek örgütü yayını olan ve bu yönüyle diğer yayın organlarından ayrılan *Akdeniz Çağdaş*'ın içerikleriyle Antalya basınıının durumunu ortaya koyarak basın tarihi araştırmacılarına yardımcı olmaktır. Literatür taramasında basın tarihi araőtırmalarında bibliyografya türündeki araştırmaların sayıca az olduğu görülmüştür. Kullanılan yöntem ve araştırma konusu itibarıyla alanyazın için özgün bir yer tutacağı düşünölen bu çalışma kapsamında, derginin bibliyografyası sunulmuőtur. Doküman analizi yöntemiyle yapılan incelemede *Akdeniz Çağdaş*'ta 226 metnin yayınlandığı bulgulanmıőtır. Doküman analizi verilerine ek olarak *Akdeniz Çağdaş*'ta farklı görevler üstlenen isimlerle dergi hakkında bireysel görüşmeler yapılmıştır. Bir bültenle başlayıp dergi formatına geöen *Akdeniz Çağdaş* için içerik üreten isimler, yayın organının yerel basında örgütlenme üzerine sağladığı katkılar başta olmak üzere birçok noktaya değinmiőtlerdir. Katılımcıların ifadeleri Antalya basın tarihine de ışık tutmaktadır. Yayınlanan farklı türlerdeki metinlerin çoğunlukla gazetecilerin yaşadıkları sorunları yansıttığı görölmekle birlikte kent ve ölkö sorunlarıyla ilgili içeriklere de yer verildiği tespit edilmiőtir. Bu yönüyle kentteki yayıncılığa çeşitlilik katan ancak salt bununla kalmayıp kent belleği ve kimliği oluşumuna da önemli katkılar sunan *Akdeniz Çağdaş*, bir parçası olduğu yerel basının sorunlarından azade olamamıőt, düzensiz periyotlarda 7 sayı yayımlandıktan sonra yayın hayatı sona ermiştir.

Anahtar Kelimeler: yerel basın, Antalya, meslek örgütü yayını, *Akdeniz Çağdaş*, bibliyografya.

* Doöent Doktor, Akdeniz Üniversitesi İletişim Faköltesi, Antalya, Türkiye.
mkaraduman@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6700-8547

** Doktora Öğrencisi, YÖK 100/2000 Programı ve TÜBİTAK BİDEB 2211A Doktora Bursiyeri, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, Türkiye. eduru07@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4282-9645

A DIFFERENT EXAMPLE IN ANTALYA'S PUBLICATION HISTORY: A REVIEW ON 'AKDENİZ ÇAĞDAŞ' MAGAZINE

Murad KARADUMAN*, Muhammet Erdem DURU**

Received: 03.02.2023 - Accepted: 21.08.2023

Karaduman, M., & Duru, M. E. (2023). Antalya yerel basınında farklı bir örnek: 'Akdeniz Çağdaş' üzerine bir inceleme. *Etkileşim*, 12, 136-167.
doi: 10.32739/etkilesim.2023.6.12.217

This study complies with research and publication ethics.

Abstract

The local press is important in that it can directly address the problems of different communities in the region where it is published. *Akdeniz Çağdaş* was published by the "Mediterranean Branch of the Contemporary Journalists Association" in Antalya in January 2002 with the slogan "Journalists' Newspaper". The aim of this study is to help media history researchers by revealing the status of the Antalya press with the contents of *Çağdaş*, which is a journalism professional organization publication and differs from other media organs in this respect. In the literature review, it was seen that the number of bibliographical studies in the history of the press was few in number. In this context, the bibliography of the journal is presented. In the scope of this study, which is considered to hold a unique position in the literature in terms of the methodology and research subject, the bibliography of the journal has been presented. Through the utilization of document analysis, the investigation revealed that 226 texts were published in the journal *Çağdaş*. In addition to the document analysis data, interviews were held with people who took on different duties in *Çağdaş*. The contributors who produced content for *Çağdaş*, which started as a bulletin and later evolved into a journal format, have touched upon various aspects, with a particular focus on the contributions of the publication to the organization of the local media. The statements of the participants shed light on the history of the press in Antalya as well. Although it is seen that the texts of different types published mostly reflect the problems experienced by journalists, it has been found that content related to urban and country problems is also included. *Çağdaş* played a crucial role in diversifying publishing in the city and made significant contributions not only to this aspect but also to the formation of local memory and identity. Nevertheless, despite its important role, the publication could not escape the challenges encountered by the local media. After publishing seven issues at irregular intervals, *Çağdaş* ceased its publication.

Keywords: Local press, Antalya, professional organization publication, *Akdeniz Çağdaş*, bibliography.

* Associate Professor, Akdeniz University, Faculty of Communication, Antalya, Türkiye.
mkaraduman@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6700-8547

** PhD Student, 100/2000 YÖK and TÜBİTAK BİDEB 2211A PhD Scholar, Akdeniz University, Institute of Social Sciences, Antalya, Türkiye. eduru07@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4282-9645

Giriş

Yerel basın organları bugün yaygın olarak adlandırılan birçok medya organının kökenini oluşturmaktadır. Öyle ki yerel basının tarihi yazılı basının doğuşuna paralel olarak ilerlemektedir. Yaşanan ekonomik, toplumsal ve siyasal dönüşümler yerel basını da etkilemiştir. Türkiye’de yerel basının geçmişini incelemek istendiğinde Osmanlı basın tarihine kadar geri gitmek gerekmektedir. Avrupa ve Amerika’da görüldüğü gibi Osmanlı’da da gazetelerin yerel olarak doğduğunu söylemek mümkündür. Antalya’da yerel basın tarihi incelendiğinde ise yapılan araştırmaların çoğunlukla Kurtuluş Savaşı dönemi ve Cumhuriyet tarihiyle paralel olarak ele alındığı görülmüştür. Bu tarihsel yazımın başlangıcı çoğunlukla gazeteler üzerinden işlenmektedir.

Basın Sözlüğü’nde (Gezgin, 1998, s. 129) yerel basın kavramı, “Dağıtımı bütün ülke genelinde yapılmayan, ancak basıldığı yerde dağıtılan ve bu nedenden dolayı yayımlandığı bölgeyle ilgili haberlere geniş yer veren basın” şeklinde açıklanmaktadır. Bülbül (1997, s. 60) de, “bir yerleşim merkezinde hazırlanıp basılan ve dağıtımı ancak basıldığı yerde yapılan basına yerel basın” dendiğini söylemiş, bu organların içerik olarak da yörelerinin haberlerine, sorunlarına ve de yazılarına yer verdiğini belirtmiştir. İlgili tanımlar perspektifinden baktığımızda yerel basının, yerel kamuoyunu oluşturma, demokrasiyi inşa etme, bölge halkını kapsamlı şekilde bilgilendirme, yerel kültürel mirasın korunması ve kent belleğinin oluşması gibi sorumlulukları üstlenmek durumunda olduğunu söylemek mümkündür.

Yerel basın vatandaşlar için önemli olduğu kadar meslek çalışanları açısından da önemlidir. Gazetecilik pratiklerinin öğrenilmesinde önemli duraklardan biri olan yerel basın organlarında çalışan gazeteciler yaygın basında çalışan meslektaşlarıyla benzer problemleri yaşamaktadırlar ve bu durum çoğu kez görünmemektedir.

Bu çalışmada, Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD) Akdeniz Şubesi yayın organı olan *Akdeniz Çağdaş*’ın farklı yıllarda yayınlanan 7 sayısının bibliyografyası oluşturulmuştur. Buradaki amaç Antalya’da yerel basının durumunu bir meslek örgütü yayını üzerinden ortaya koymak ve basın tarihi araştırmacılarına yol gösterici olmaktır. Antalya’da yayıncılık tarihi açısından önemli olan *Akdeniz Çağdaş*’ın incelenmesi, Antalya basın tarihinin bir bölümünü sunmakla birlikte yerel basın çalışanlarının durumunu ve yerel basında örgütlenme gibi konuların irdelenmesi açısından da yol göstericidir. *Akdeniz Çağdaş*, gerek yarattığı etki gerekse içeriklerinin niteliği bakımından; yerel kimliğin oluşması, kültürel mirasın sonraki kuşaklara devredilmesi ve kent belleğinin oluşması açısından önemli bir yayın organıdır. Bu çalışma, yerel basın tarihi yazımında çok fazla bibliyografik çalışma yapılmaması nedeniyle farklılaşırken; gerek incelenen yayın organının niteliği gerekse yöntem açısından da diğer çalışmalardan ayrılmaktadır. Doküman analizi yöntemiyle oluşturulan çalışmada derginin tüm sayıları detaylı olarak incelenmiştir. Toplamda kaç içerik yayımlandığı, sayıların kaç sayfa olduğu, içeriklerin kimler tarafından yazıldığı, imtiyaz sahipleri, ya-

Yerel kurulları, sorumlu yazı işleri müdürleri gibi bilgilere yer verilmiştir. Çalışmada doküman analizine ek olarak, yayın organının ortaya çıkışını, amacı, yaşadığı zorlukları ve kapanma sürecini aktarabilmek adına, dergide farklı görevler üstlenmiş isimlerle bireysel görüşmeler yapılmıştır. Görüşülen isimler derginin ortaya çıkış amacı olarak Antalya'daki gazetecileri örgütlemek, meslek ilkelelerini savunmak ve basın çalışanlarının sorunlarını aktarmak gibi etkenleri göstermişlerdir. *Akdeniz Çağdaş*'ta farklı görevler üstlenmiş isimlerin ortaklaştığı bir diğer konu ise derginin kapanma sürecinde yaşanan insan ve maddi kaynak kıtlığı olmuştur. Çalışmanın ilerleyen bölümlerinde, *Akdeniz Çağdaş*'ı tanımlayabilmek, içinde bulunduğu atmosferi kavramak için yerel basın kavramına ve tarihçesine yer verilecektir.

Yerel Basın Kavramı

Basın ürettiği haberler ile kamuoyunu bilgilendirmektedir. Bazı haberler ulusal ya da uluslararası nitelikte olabileceği gibi bazı haberler ise çok daha küçük bir topluluğa hitap etmektedir. Yaygın basın kuruluşlarında daha büyük bir hedef kitlesi hedeflendiğinden bölgesel içerikler kendilerine bu yayınlarda yer bulamamaktadır. Bu sebeple yaşadıkları köy, mahalle, ilçe ve il hakkında daha detaylı ve kapsamlı haber takibi yapmak isteyen yurttaşların başvurdukları kaynakların başında yerel basın gelmektedir.

Genel anlamda yerel basını; ülkenin çeşitli yörelerinde, özellikle büyük iller haricindeki yerleşimlerde, il, ilçe ve beldelerde, günlük, haftalık ya da daha geniş periyotlarda okuyucuya sunulan, ilgili yörenin haberlerini aktaran, sorunlarını gündeme taşıyan, halkın taleplerini yetkililere ulaştırmayı amaç edinen yazılı basın organları (Girgin 2001'den akt. Akçeken, 2018: s. 27) olarak tanımlamak mümkündür.

Yerel basını, haberciliğin temel ilkelerini oluşturan haber değerleri ekseninde değerlendirdiğimizde bir unsurun daha fazla ön plana çıktığı görülmektedir. Yapılan araştırmalarda haber değerlerinin genel olarak 5 ana kümede toplandığı görülmektedir. Bunlar; zamanlılık, yakınlık, önemlilik, sonuç ve insanın ilgisini çekmedir. Bu değerlerden yakınlık ilkesine bakıldığında, habere konu olan olayın "nerede" olduğu sorusuyla karşılaşılmaktadır. İnsanlar doğaları gereği, yakın çevrelerinde meydana gelen olaylarla ilgilenirler, bunlara karşı merak duyarlar (Tokgöz, 2000, ss. 176-179). Haber değerindeki yakınlık ilkesinin bu bağlamda yerel basın için ayrıca önem taşıdığı ve başat unsuru olduğu görülmektedir.

Yerel basının toplumsal yaşamın her zaman önemli bir unsuru olduğunu belirten Bak'a (2018, s. 6170) göre, yerel basın organlarından yayımlanan haberler, fotoğraflar, etkinlikler halkın yaşadığı yerin özetini verirken, kişilere yaşadıkları yerin bir parçası olduklarını hatırlatmakta ve bununla birlikte kendilerine değer verildiğini göstermektedir. Bak'ın görüşlerinden hareketle bir gazetecilik meslek örgütünün bölgedeki gazetecilerle birlikte bir yayın çıkar-

masının da orada yaşayan gazetecilere benzer motivasyonları sağladığı söylenebilir.

Yerel gazetelerin ve yerel basın mensuplarının önemine dair vurgu yapan diğer isimler Schlapp (2000), Scheneide ve Raue (2002) olmuştur. Schlapp (2000, s. 16) yerel gazetelerin, kendi yayın bölgesiyle ve o bölgeye ait birikimlerle sınırlı olduğu için, bölgesindeki haberlerin iletimi konusunda birçok kitle iletişim aracından bağımsız biçimde daha çok detaya inebileceklerini söylemiştir. Schneider ve Raue (2002, s. 199) ise yerel gazetecilerin kentin belleği olduğunu savunmuşlardır. Onlara göre yerel gazeteciler, eski öyküleri yeniden bulup çıkarır, siyasilerin vaatlerini sorgular ve gazetelerdeki açıklamalarıyla tarihi, belleklerde yeniden canlandırırlar.

İşlevsel anlamda bakıldığında, yerel yönetimler ve yerinden yönetim birimlerinin denetlenmesi, sorunların- isteklerin kamuoyunda tartışılmasına katkı sunması bağlamında yerel gazetelerin bilgilendirme ve yerel alternatif gündemler oluşturmaları önem arz etmektedir (Yaşın, 2009, s. 116). Ayrıca yerel medya; yerel kültürel mirasın korunmasında, kent belleği ve kimliği oluşumunda sorumluluk sahibidir.

Yerel medyanın önemli işlevlerinden biri olarak eğitim işlevini göstermek mümkündür. Yerel medya kuruluşları bölge halkına yönelik yapacakları spesifik yayınlarla eğitime katkıda bulunabilmektedirler. Örnek vermek gerekirse bir tarım ya da turizm kentinde bu konular hakkında yapılacak yayınlar, vatandaşların bu konularla daha yakından ilgilenmelerine ve yeni kavramlar öğrenmelerine katkı sağlayacaktır. Öte yandan topluma yeni üyeler kazandırarak toplumsallaşma sürecine de doğrudan bir destek sunacaklardır. Araştırma konusu olan *Akdeniz Çağdaş* özelinde ve gazetecilik meslek örgütleri yayınları genelinde değerlendirildiğinde ise gazetecilik mesleğine dair sunulacak içeriklerle yerel basının teknolojiye entegre olmasına, haber dilini geliştirmesine imkân tanıyacaktır. Görüldüğü üzere yerel medya işlevleri açısından değerlendirildiğinde toplum yaşamında önemli yer tutmaktadır.

Yerel medyanın yapısına bakıldığında kendi çalışma alanı içinde bulunan farklı toplulukların sorunlarını ele alabilme yetisi olduğu görülmektedir. Bu yönüyle demokratik katılım için yerel medyanın yadsınamaz bir katkısı olduğunu söylemek mümkündür (Horoz, 2022, s. 68).

Bek (2005) yerel medyanın önemini vurgulamak için yaygın medyanın içinde bulunduğu durumunu betimler. Bek'e (2005, s. 135) göre, ticari kaygılarla hareket eden tecimsel medyanın, haber ve tartışma yerine eğlence ve magazin formlarını ön plana çıkarması, hatta bu haber ve tartışma programlarında bile magazin unsurlarına yer vermesi medya ortamına ilişkin genel durumu vahimleştirmekte, ortaya çıkan bu durum yerel ölçekte bir medyanın varlığını yaşamsal hale getirmektedir.

Yerel basınla ilgili olarak sunulan tanım ve işlevler bir bütün içerisinde değerlendirildiğinde ilgili organların; sınırları belirli bir yörede var olan ve etkin-

liğini sürdüren, gazetecilik mesleğinin gerektirdiği görev ve fonksiyonları ilgili sınırlar içerisinde okuyucuya sunan ve bu doğrultuda sorumluluklar taşıyan, bölgedeki vatandaşların sesi olurken aynı zamanda yerel kamuoyunun oluşmasına katkı sunan, yerel yönetimleri denetleyen, yaptığı haberler ve faaliyetler neticesinde gerek bölgedeki insanlar ve gruplar arasında, gerekse yöre halkı ile yerel yönetimler arasında diyalogun sağlanmasına, bölgedeki sosyal yaşamın tertibine katkı sunan, bilhassa halkın politik bilinçlenerek siyasal yaşama katılımında mühim roller üstlenerek, demokrasinin benimsenmesine ve sağlıklı bir şekilde işleyebilmesini sağlayan kitle iletişim araçları olduklarını söylemek mümkündür (Bekiroğlu, 2008, s. 134).

Yerel basın ile ilgili değinilmesi gereken önemli noktalardan biri de ilgili kurumların mali yapılarıdır. Yerel basın organlarının temelde iki büyük gelir kaynağı bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi resmi ilanlardır. Diğeri ise özel ilan-reklamlardır. Gelineen noktada yerel gazetelerin bayi satışları çok düşüktür. Basılan gazetelerin çoğu abonelere gitmektedir. Bu durum, hem özel ilan ve reklam verenlerin hem de Basın İlan Kurumu (BİK) tarafından dağıtımı yapılan resmi ilanların önemini arttırmakta ve bir bağımlılık ilişkisi yaratmaktadır. "Yerel basın ile Basın İlan Kurumu arasındaki ilişkinin nasıl sürdürüldüğüne?" yanıt arayan Atçeken (2018), yayın organlarının "resmi ilan almak için gerekli vasıflara" ne ölçüde uyduğunu anlamak üzere karşılaştırmalı bir analiz yapmıştır. Çalışmada, Türkiye'deki yerel gazetelerin pek çoğunun BİK'in belirlediği vasıfları ancak resmi ilan alacak kadar karşıladığı ortaya çıkmıştır (Atçeken, 2018, s. 31).

Girgin (2007, s. 259) ise BİK tarafından sağlanan mali desteğin bölüşümüyle ilgili olarak, nesnel ölçütlere rağmen, okunan gazeteler yerine, resmi ilan geliri elde emek, prestij, politik kazanım ya da 'tam sınıflandırılmayan özel amaçlarla' basılan; bayilerde yer bile almadan 'özel dağıtıma tabi tutulan' gazeteler arasında yapıldığını söylemiştir.

Çalışmanın bu bölümünde yerel basın organlarının belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirirken karşılaştıkları zorluklara değinmekte de fayda vardır. Bunlardan birincisi ve belki de en önemlisi yukarıda bir boyutuna değinilen ekonomik zorluklar ile bağımlılıklardır. Yayınlandığı şehrin hafızası olması gereken yerel medya organları, yaşadıkları ekonomik darboğaz ve baskılar nedeniyle bülten haberciliğine mahkûm olmuş, ekonomik özgürlüğünü sağlayacak reklam ve yönetim stratejilerini ortaya koyamamıştır (Altınkaya, 2020, s. 44). Faraç'a (1999, s. 27) göre, yerel basının en önemli sorunu ilgi yetersizliğiyken, Yücel (2009, s. 514) ise yerel gazete yayıncılarının önemli bir bölümünün esas işinin matbaacılık olmasını ve ilgili sebeple mesleğin genel geçer kurallarına uygun yayın yapılmamasını bir sorun olarak tanımlamıştır. Özcan (2022, s. 340) yerel gazetecilikteki en büyük sorunun algı olduğunu söylemekte buna ek olarak Türkiye'de gazetecilik özelde de yerel gazeteciliğin Batı ülkelerindekine benzer şekilde ihtiyaç temelli inşa edilmemiş olmasını olumsuz algının bir nedeni olarak göstermektedir.

Açıkalın (2022) ise yerel gazeteciliğin, aslında yaygın medyadan bağımsız

olmayan ve herkesçe bilinen sorunlarına ek olarak spesifik bir sorundan bahsetmiştir. Ona göre yerel basının İstanbul basınından ayrıldığı bir nokta, yerel gazeteciliğin “mesleki beslenme zorluğu” çekmesidir. Gazetecilerin diğer mesleklerden farklı olarak hem meslektaşları hem de haber kaynaklarıyla kaliteli bir ilişki ağı kurmak durumunda olduğunu belirten Açıkalın (2022: s. 122), yereldeki her denge unsuruna eşit yer verme kaygısının, gazetecinin haber ve yorumlarında tekrarlara düşmesine, sığlaşmasına yol açacağı görüşündedir.

Yerel Basın Tarihi ve Antalya Yerel Basını

İlk Türk Basımevi Dar’üt Tıba’at- Ül Amire, İbrahim Müteferrika tarafından 14 Aralık 1727’de kurulmuştur. Fakat basın faaliyetlerinin başlangıcı olarak kabul edilen ilk gazetenin basımı, bu tarihten neredeyse 100 yıl sonra gerçekleşmiştir.

Tarihsel sürece bakıldığında, Türkiye’de gazetelerin hangi tarihten itibaren “yaygın” olarak adlandırıldığı noktasında literatürde net bir bilgi yoktur. Bu bağlamda gazetelerin uzun süre yerel basın olarak sorumluluklarını yerine getirmeye çalıştıklarını söylemek mümkündür (Erinç, 2007, s. 107). Ulaştığı kamuoyu çevresi açısından da değerlendirildiğinde çıkan ilk gazetelerin yerel düzeyde olduğu görülmektedir.

Türkçe olarak basılan ilk gazetenin 1831 yılında *Takvim-i Vakayi* olduğu kabul görürken Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa’nın 1828 yılında Kahire’de *Vakayi-i Mısriyye*’yi yayınlattığı bilinmektedir (Girgin, 1997, s. 5). 1831’den sonra basın, ülkede yaygınlaşmaya başlamış, 19. yüzyılın sonlarına doğru bugün bilinen anlamıyla yerel gazete olarak kabul edilebilecek vilayet gazetelerinin olduğu görülmüştür (Dağtaş & Dağtaş, 2007, s. 13). Bu dönemde en önemli kültür atılımı kuşkusuz her vilayete açılan matbaalardır. Matbaalar resmi vilayet gazetelerinin çıkarılmasında da kullanılmıştır. İlk yerel gazete Anadolu’nun dışında Tuna’da Tuna Valisi Mithat Paşa tarafından 1865 yılında çıkarılmıştır (Bodur, 1996, s. 42). Artan matbaa sayısı ile birlikte yayınlanan özel gazete sayısında da artış görülmüştür.

Türkiye’de yerel basının tarihiyle ilgili önemli dönemeçlerden biri Kurtuluş Savaşı esnasında gerçekleşmiştir. Samsun’a hareket eden Mustafa Kemal Atatürk, ilk andan itibaren basının önemini kavramış ve bu doğrultuda hareket etmiştir. Bu dönemin yerel basın ile vatandaşların bütünleştiği ve en faal olduğu yıllar olduğunu belirten Faraç (1999, ss. 22-23) ayrıca yerel gazetelerin hem kurtuluş hareketinin öncülüğünü yaptığını hem de Anadolu’nun düşman işgali karşısında gösterdiği direnişin sesi olduğunu söylemektedir.

Millî Mücadele’ye kadar İstanbul’da tek merkezli gelişen basın bu dönemde taşra (Anadolu) basını olarak adlandırılan ikinci bir merkeze kavuşmuştur (Şenol, 2022: s. 118). Ulusal Bağımsızlık Savaşı boyunca Türk basınının tümünün bağımsız ve ulusal bir basın olarak görmek ve kabul etmek olanaksızdır (Özkaya, 1985, s. 871). Bu dönem gazetelerinin Millî Mücadele’yi destekleyen

ve desteklemeyen gazeteler olarak iki ayrıldığı görülmektedir (Uçak & Erkal, 2019, s. 96). Topuz (2016, s. 181), Kurtuluş Savaşı döneminde Anadolu'da yayın yapan gazetelerin, baskı makinesi, mürekkep, kâğıt gibi temel materyallerin bulunamaması gibi çeşitli zorluklara rağmen yayınlarını sürdürme çabasında olduklarını söylemektedir.

Türkiye'de yerel ölçekte yayın yapan basın organlarının sayısının artmasına yol açan bir diğer önemli gelişme 1946'da Demokrat Parti'nin (DP) kurularak çok partili yaşama geçilmesidir. Bu dönemde illerde oluşan parti gazetelerinin bir sonucu olarak yerel basında hareketlenme görülmüştür.

1960'lı yıllarda yerel basını önemli ölçüde etkileyen bir gelişme yaşanmıştır. Dönemin yaygın gazeteleri diğer illere hızlıca ulaşmak amacıyla yeni dağıtım organizasyonları kurmuşlardır. Kurumların, başta Ankara, İzmir ve Adana gibi çeşitli illerde baskı tesisleri kurmaları da yerel basının günümüze değin uzanan başat sorunlarından birini meydana getirmiştir (Şeker, 2007, s. 51). 1970'li yıllarda geldiğinde yaygın basının, Anadolu'nun en ücra noktalarına ulaşan dağıtım ağları kurması ve yerel gazetelerin kentlerdeki etkinliklerine zarar veren bölge sayfaları ve ekleri yayınlamaları yerel basının güç kaybetmesine, dejener olmasına yol açmıştır (Faraç, 1999, s. 24).

1980 yılında alınan 24 Ocak kararlarıyla liberal ekonomi sistemine geçilmiştir. Bu durumdan basın da nasibi almış, basının haber filtresine kuruluş sahibinin tecimsel çıkarları eklenmiş ve kamu görevi gitgide zayıflamıştır. Bu durum yaygın medyada çok görünür olduğu gibi yerel basına da yansımıştır. 1980 ile 1983 arasında yani askeri yönetimin yerini sivil yönetime devretmesine kadar geçen sürede yüzlerce gazeteci yargılanmış, çok sayıda gazete kapatılmıştır.

1980'li yıllarda sermayeleşemeyen gazetelerin kapandığı görülmüştür. Bu dönemde ekonomik düzene uyum sağlayabilen ve yeni yatırımlar yapabilen işletmeler, kapanan gazetelerin de yerini alarak daha geniş bir zeminde etkinlik göstermişlerdir. 1990'lı yıllarda belirginleşen basında tekelleşme sürecinin ilk adımını da atmışlardır (Görgülü, 1990'dan akt. Kuyucu, 2013, s. 28).

Bugün gelinen noktada yerel basının oldukça zayıfladığını söylemek mümkündür. Türkiye bağlamında sağlıklı bir yerel basın örgütlenmesinden bahsedilemeyeceği gibi aynı kentteki gazeteler kendi aralarında bile birlik oluşturamamaktadırlar. Yaygın medyanın her geçen gün dijitale ayak uydurması, içeriğini yüksek çözünürlüklü fotoğraflarla, farklı araçlarla çekilmiş videolarla desteklemesi, haber takibinin sosyal medyaya kayması ve mecralara uygun içerik üretilmemesi sebebiyle yerel medya organları yavan kalmıştır. Bu bağlamda bir elin parmağını geçmeyecek kadar sayıdaki yerel gazete, özgün içerik olarak kulis haberlerine bağımlı hale gelirken, çoğu zaman herhangi bir etki alanı yaratamamaktadır.

Antalya basın tarihini yazarken değinilmesi gereken noktalardan ilki Anadolu Ajansı'nın (AA) milli mücadele döneminde kentteki faaliyetleri ve önemidir. Bilindiği üzere Anadolu Ajansı, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden (TBMM)

17 gün önce 6 Nisan 1920’de milli mücadelenin sesini yurttaşlara ve uluslararası kamuoyuna duyurmak için kurulmuştur (Manka, 2008, s. 65). Ajans kurulduktan sonra belli başlı sıkıntılar yaşamış, hazırlanan haberlerin her yere ulaşamadığı görülmüştür. Bu durum üzerine Mustafa Kemal Atatürk, Antalya- Rodos ve Avrupa şebekesi kurulmasını istemiştir (Özkaya, 2001, s. 78). Atatürk’ün bu isteği doğrultusunda ülkede İstanbul, Zonguldak, İnebolu ve İzmit’e ek olarak Antalya’da irtibat bürosu açılmıştır (Alemdar, 1996, ss. 65-66). AA’nın kuruluşundan çok kısa bir süre sonra kurulan Antalya bürosundan Fransızca bültenler servis edilmiş, bu bültenler tüm dünyaya ulaştırılmaya çalışılmıştır (Şahin, 2012, s. 133). Antalya, TBMM hükümetinin yabancılarla ilişkisinin sağlandığı iki limandan biri olması sebebiyle bu dönemde önemli bir istihbarat ve propaganda merkezi olarak işlev görmüştür (Oral, 2007’den akt. Atabek ve Bayram, 2009, ss. 39-40).

Antalya’da yayın hayatına başlayan ilk gazete ise *Antalya’da Anadolu*¹dur. *Antalya’da Anadolu*, Haydar Rüştü tarafından çıkartılmıştır. Haydar Rüştü Bey, İstanbul ve Balıkesir’de gazete yayınlamaya çalıştığını ancak İstanbul hükümeti nedeniyle başarılı olamadığını, gazetesi için bir yer aradığını ve bu yerin Antalya olduğunu söylemektedir (*Antalya’da Anadolu*, 1920’den akt. Güçlü, 2012, s. 36). Ulusal bağımsızlık mücadelesini savunan (Özkaya, 2001, s. 23) gazete, işgal yıllarında İzmir’den Antalya’ya taşınmıştır. Haydar Rüştü o dönem yaşadığı duyguları bir söyleşide, “Onu yani gazetemi İzmir’den Antalya’ya götürdüğüm zaman, yavrusunu yangından kaçırın bir ana yüreği taşıyordum sanki” diyerek dile getirmiştir. Haydar Rüştü, Antalya’ya geldiğinde burada yayımlanan başka bir günlük gazete olmadığını belirtmiştir. Antalya’yı bu nedenle mi yoksa Atatürk’ün önerisiyle mi seçtiği bilinmemekle birlikte, Afyon’a kadar olan büyük bir bölgenin Yunan işgali altında olması, Ankara’da *Yeni Gün*’ü çıkaran Yunus Nadi’nin Ankara işgal edilecek diye Kayseri’ye geçtiği de göz önüne alındığında Antalya bir gazete yayımlamak için en uygun yerlerden biridir (Arıkan, 2008, ss. 10-11). Haydar Rüştü, gazeteyle birlikte matbaasını da getirmeye çalışmış ancak İzmir Gümrüğü’nden kurtaramamış yine de 19 Aralık 1920 tarihinde gazetesini yayın hayatına başlama başarısı göstermiştir (Oral, 1973’ten akt. Dayar, 2011, s. 15). Haydar Rüştü, halka hizmet amacıyla gazetesini Antalya’da okuyucuyla buluşturduğunu söylemiş buna ek olarak haksızlığın, keyf ve istibdadın aman-ı düşmanı ve halkın yorulmaz ve yılmaz bir hizmetkarı olduklarını belirtmiştir (*Antalya’da Anadolu* 1920’den akt. Kaya, 2018, s. 79). İzmir’in kurtuluşundan sonra Haydar Rüştü Öktem’in de Antalya’daki görevi sona ermiştir. 533 sayılı yayınlanan gazetenin son nüshasında Öktem okuyucuyla vedalaşmış ve İzmir’e gideceğini duyurmuştur (Arıkan, 2008, ss. 17-18).

Kurtuluş Savaşı döneminde Millî Mücadele’yi destekleyen diğer gazeteler gibi *Antalya’da Anadolu* gazetesi de mücadelenin sesi olmuş, Türk halkının kurtuluşa olan inancını pekiştirmiştir. Gazete, ajans haberleriyle yetinmemiş, dış

¹ Evren Dayar (2017, s. 183) Antalya’da bir gazete çıkarmaya yönelik diğer girişimlerin II. Meşrutiyet’in ilanından sonraki yıllara tesadüf ettiğini sonrasında I. Dünya Savaşı yıllarında da bir girişim olduğunu aktarmıştır.

basından sürekli çeviriler yaparak, Kurtuluş Savaşı'nın dışarıda nasıl algılandığını da okuyuculara yansıtmıştır (Arıkan, 2019, s. 80).

Millî Mücadele yıllarında Antalya'ya gelen bir diğer isim olan Arif Bey kısa ömürlü de olsa *Yeni İzmir* gazetesini yayınlamıştır. *Antalya'da Anadolu* ve *Yeni İzmir*'den sonra kentin ilk ve en uzun ömürlü gazetesi olan *Antalya* gazetesi 9 Eylül 1922 tarihinde Mehmet Emin Bey (Adison) ve arkadaşları tarafından çıkarılmıştır (*Antalya*, 1962-1963'ten akt. Dayar, 2011, s. 17). 1920'li yılların ilk yıllarında Antalya'da, *Doğu*, *Yeni Türkiye*, *Ticaret Mecmuası* gibi yayınlar da çıkmıştır (Polat, 2002: s. 14).

Çok partili hayata geçişte yerel basın Antalya'da da Türkiye'nin bütün il-lerindeki benzer bir süreçten geçmiştir. DP'nin il ve ilçelerde örgütlülüğü artıkça yerel gazeteler, Cumhuriyet Halk Partisi'nin (CHP) destekleriyle Demokratlar arasında bir çekişme alanı haline gelmişlerdir. 1949 yılında *İleri* gazetesinin yayın hayatına başlaması çekişmenin hararetlenmesine yol açmıştır. Gazeteler kimi zaman açıktan, kimi zaman da örtülü olarak taraf haline gelmişler; değişen ulusal ve uluslararası konjonktürle birlikte konumlarını değiştirmeyi de bilmişlerdir (Özçetin ve diğerleri, 2019, s. 148).

1980 sonrasında çeşitli düzenlemelerle Antalya basınında kurumsallaşma çabaları önem kazanmış ve çok sayıda gazete, dergi, radyo yayın hayatına başlamıştır. Televizyon ise yüksek maliyetli olması nedeniyle bu araçlara göre geriplanda kalmıştır.

1990'lı yılların Antalya basını tarihi açısından önemli gazetelerinden biri *Akdeniz Atılım* gazetesidir. 11 Ağustos 1995 tarihinde Antalya merkezli bölgesel yayın yapma hedefiyle yayın hayatına başlayan gazete, 9 Temmuz 1999 tarihinde yayınına son vermiştir. Gazete yerel yayıncılıkta birçok ilke imza atmıştır. Akdeniz Bölgesi'nde ilk kez ofset baskı tekniğini kullanan gazete sermaye yapısı, haber merkezi örgütlenmesi ve hedefleri doğrultusunda yerel gazeteler arasında farklı bir çizgide olduğunu hissettirmiştir (Yılmaz, 2005, s. 138).

Üstün (2019a, s. 274) dönemlere göre incelendiğinde yayınlanan gazete sayısına bakarak Antalya basın hayatının 2000 sonrası dönemi "basın patlaması" benzetmesiyle anmanın mümkün olduğunu ve yaygınlaşan internet gazeteciliğinin de bunun nedenlerinden biri olduğunu söylemektedir.

Yerel Medya Veri Tabanı Araştırması'nın 2021 yılı sonuçlarına göre Antalya'da toplam 110 medya kurumu bulunmaktadır. Bunlardan, 52'si yerel gazete, 31'i yerel dijital haber platformu, 14'ü yerel radyo, 8'i yerel dergi, 7'si yerel TV kanalı ve 1 tanesi de türü tespit edilemeyen yayındır (Yerel Medya Veri Tabanı, t.y.).

Basın İlan Kurumu (BİK) 2022 yılı Ekim ayı verilerine bakıldığında Antalya'nın ilçelerinde neşredilip, resmi ilan ve reklam verebilecek 29 gazete bulunmaktadır. Bu gazeteler içinde merkez ilçelerde yer almayanların listesi şu şekildedir: *Alanya Postası*, *Gerçek Alanya*, *Yeni Alanya* (Alanya), *Toros Batı Antal-*

ya'nın Sesi (Demre), *Toros* (Elmalı), *Antalya A Gazetesi*, *Finike Akdeniz* (Finike), *Gazipaşa Manşet* (Gazipaşa), *Gündoğmuş* (Gündoğmuş), *Kaş Aydın Haber* (Kaş), *Kemer Gözcü* (Kemer), *Korkuteli Gündem*, *Korkuteli Manşet* (Korkuteli), *Batı Antalya* (Kumluca), *Akdeniz Haber*, *Manavgat'ın Sesi*, *Nehir* (Manavgat), *Ayyıldız Toros* (Serik).

Kent merkezinde yayınlanan, resmi ilan ve reklam verebilecek nitelikte 11 gazete bulunmaktadır. Bu gazeteler, *Akdeniz Gerçek*, *Akdeniz Manşet*, *Akdeniz'de Yeni Yüzyıl*, *Antalya Ekspres*, *Antalya Gündem*, *Antalya Körfez*, *Antalya Son Haber*, *Hürses*, *İleri*, *Lider* ve *Yüz Yüze*'dir (Basın İlan Kurumu, t.y.).

Resmi ilan alan gazetelerin toplamına bakıldığında Antalya merkezinde ve çevre ilçelerinde yayın hayatına devam eden gazete sayısı 40'tır. 1990 yılında il düzeyinde Antalya'da 20 gazetenin (Girgin, 1997, s. 47) olduğu göz önüne alındığında aradan geçen 25 yılı aşkın sürede, kentte kapanan gazetelerin varlığı bilinse bile yerel gazetecilik potansiyelinin devam ettiğini söylemek mümkündür. Diğer iller ve Antalya özelinde ilan ve reklam verebilen gazete sayıları karşılaştırıldığında da bu olgu doğrulanmaktadır. İlgili veriler Antalya'da yerel basın çok boyutlu bir şekilde araştırılması gerektiğini göstermektedir.

Çalışmanın ilerleyen bölümünde 2002 yılında yayın hayatına başlayan Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD) Akdeniz Şubesi Yayın organı olan *Akdeniz Çağdaş*'ın doküman analizi yöntemiyle incelenmesi sonucu elde edilen veriler ışığında bibliyografyasına yer verilecektir.

Metodoloji

Sosyal olguların çeşitli ve sayısız denecek kadar çok sayıda değişik belgelerde izi kalmaktadır; arşivler, nüfus sayımları, basın, kişisel belgeler, araçlar ve aletler, resimler, fotoğraflar, filmler, plaklar, teyp bantlar bunlardan bazılarıdır (Duverger, 2002, s. 96). Geray (2017, s. 167), medya ve iletişim sektörü açısından, izleyici mektupları, günlükler, otobiyografiler, fan kulüplerinin yazılarını önem taşıdığını vurgulamış, film çalışmalarında bu tür veri kaynaklarından sıkça yararlandığını ifade etmiştir.

Geleneksel olarak doküman incelemesi, tarihçilerin, antropologların ve dilbilimcilerin başvurduğu bir yöntem olarak bilinmekle birlikte sosyologlar ve psikologlar da bu yöntemden faydalanarak önemli kuramların gelişmesine katkı sunmuşlardır (Yıldırım ve Şimşek, 2000, s. 141). İletişim bilimleri alanı da doküman analizi yöntemini uygulamaya uygundur.

Çalışmada Antalya basın tarihinin bir bölümünü aydınlatabilmek adına *Akdeniz Çağdaş* arşivi incelenmiştir. Araştırmada, bibliyografya çalışmalarında başvurulan yöntemlerden biri olan doküman analizinden faydalanılmıştır.

İncelemede, ek olarak *Akdeniz Çağdaş*'ın yayın sürecini okuyucuya aktarabilmek adına dergide farklı görevler üstlenmiş, Sefa Seyitoğlu, Engin Korkmaz ve Fikri Cinokur ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. İlgili isimlere yayının ortaya

çıkışı, amacı, yaşadığı zorluklar ve yayının kapanmasıyla ilgili sorular yönelttilmiştir².

Araştırmanın amacı

Bu çalışmanın amacı, Antalya'da 2002-2008 yılları arasında yayın yapan, bir gazetecilik meslek örgütü yayını olarak diğer yayınlardan ayrılan ve kent belleğinin korunmasına da katkı sunan *Akdeniz Çağdaş*'ın bibliyografyasını oluşturarak yayımlandığı dönemde Antalya basınına bir bakış açısı sunmak, *Akdeniz Çağdaş*'ın içerikleriyle Antalya basınına durumu ile sorunlarını ortaya koymak ve basın tarihi araştırmacılarına fayda sağlamaktır.

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde *Akdeniz Çağdaş*'ın bibliyografyasına yer vermeden önce derginin amacı ve teknik özelliklerine dair bulgulara yer verilecektir.

Derginin çıkışı, amacı ve yaşadığı zorluklar

İlkin 1978 yılında Ankara kurulan Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin (ÇGD) Antalya'da faaliyet gösteren Akdeniz Şubesi 10 Nisan 1995 tarihinde kurulmuştur (Üstün, 2019b, s. 451). ÇGD Akdeniz Şubesi'nin yayın organı olan *Akdeniz Çağdaş* ise 2002 yılının Ocak ayında yayın hayatına başlamış, çeşitli sebeplerle düzensiz bir periyotta ilerleyen yayın hayatına 2003 yılında ara vermiştir. 2007'de tekrar yayınlanmaya başlayan dergi Mart 2008 yılındaki 7. sayısı ile okuyucuya veda etmiştir.

İlk sayıda, ÇGD Akdeniz'in kuruluşundan 2002'ye kadar yayınlanmış *İletişim Duvarı* adındaki bülten benzeri yayın organının kuramsal kimliği yansıtmak şekilde dergi formuna dönüştüğü duyurulmuştur.

Akdeniz Çağdaş ve ÇGD Akdeniz Şube'de farklı görevler üstlenmiş Sefa Seyitoğlu (Bireysel görüşme, 2023) kendisiyle yapılan görüşmede yayının ortaya çıkışını şu şekilde aktarmıştır:

"Gazetecilerin Gazetesi" üst başlığıyla yayın hayatına başlayan *Akdeniz Çağdaş*, kendisinden önce yayın hayatını sürdüren "*İletişim Duvarı*" adlı daha mütevazı bir bültenin devamıdır. Derneğin (şubenin) kurucu başkanı Mehmet Büyükanı'nın bireysel çabalarıyla, bir fanzin olarak Antalya'daki gazetecilere ulaştırılan *İletişim Duvarı*, boyundan çok daha büyük bir etki yaratıyordu. Sonraki yıllarda üye sayısının artması, kendine özel bir mekâna, hatta lokale sahip olmasıyla birlikte daha nitelikli ve hacimli bir yayın ihtiyacı doğdu. Neredeyse her üyesi günlük gazete çıkarma tecrübesine sahip olan bir derneğin bu konuda zorlanmayacağı belliydi! Geriye sadece işin finansmanı kalıyordu ki bu da her sayı için 1-2 destek ilanı ile çözülecekti. *İletişim*

---

² T.C. Akdeniz Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun etik kurul onayı mevcuttur.

Duvarı, derneğin adından yola çıkarak *Akdeniz Çağdaş*'a evrildi.

Dergide yazıları yayımlanan Fikri Cinokur (*bireysel görüşme*, 2023) yayının dönemin siyasi yapısına göre zor koşullarda ve kıt olanaklarla yayına hayatına başladığını belirttiikten sonra *Akdeniz Çağdaş*'ın; meslek ilkelerini korumak, özgürlükleri savunmak ve basının çalışma koşullarının düzeltilmesi, gazetecilerin haklarının alınması ve korunması yönünde mücadele veren bir avuç gazetecinin özverili çalışmaları sonucunda yayımlanmaya başladığını belirtmiştir.

İlk sayıdaki "Merhaba" başlıklı yazıda ise derginin amacını belirten şu ifadeler yer verilmiştir (*Akdeniz Çağdaş*, Ocak 2002, s. 2):

"Çağdaş" gazetecilerin gazetesi... Patronu da, muhabiri de, yazarı da gazeteci. Burada gazeteciler mesleki konularda gönüllerince yazacak, ekonomik, sosyal, toplumsal konulardaki görüşlerini özgürce açıklayabileceklerdir. "Çağdaş" bir bakıma özgür tartışma platformu, herkese açık bir kürsü görevini de üstlenecek.

Seyitoğlu gibi *Akdeniz Çağdaş* ve ÇGD Akdeniz Şube'de çeşitli sorumluluklar üstlenen Engin Korkmaz (*bireysel görüşme*, 2023) yayının; medya çalışanlarına uygulanan ambargo, gazetecilerin kendi haklarını savunacak bir mecra olmaması ve medyada yaşanan güncel gelişmeleri kamuoyuna aktarmak amacıyla hayata geçtiğini belirtmiştir. Seyitoğlu (2023) derginin örgütlenme amacıyla yola çıktığını belirtmiştir. Emekleme aşamasındaki bir derneğin varlığını, düşüncesini ve faaliyetlerini duyurmak gerekliliğini ifade eden Seyitoğlu, kentteki çeşitli gazetecilik örgütlerinin bu konularda yetersiz kaldıklarını vurgulamıştır.

Akdeniz Çağdaş ortaya çıkış amacı ve yayın politikası bakımından kentteki gazeteciler için önemli bir yayın organı olmuştur. *Akdeniz Çağdaş*'ın yayımlanmasının hem Antalya'daki gazeteciler hem de diğer camialar tarafından olumlu karşılandığını vurgulayan Cinokur (2023), derginin diğer şube ve merkez yönetimlerine örnek bir çalışma olduğunu belirtmiştir. Korkmaz (2023) da yayının önemiyle ilgili olarak; "Yazdığı yazıları yayınlayacak kuruluş bulamayan gazeteciler o yazılarını Çağdaş Akdeniz³'e gönderirdi. Böylece Çağdaş Akdeniz yazılamayanların yazıldığı gazete olarak da anılmaya başlandı" demiştir.

Akdeniz Çağdaş'ın ÇGD'nin emekten ve aydınlanmadan yana olan duruşunu benimsesin veya benimsemesin herkes tarafından ilgiyle karşılanan, takip edilen ve içten içe takdir edilen bir yayın olduğunu vurgulayan Sefa Seyitoğlu'nun paylaştığı anı, kentteki gazetecilere yönelik kazanımların gösterilmesi açısından çok kıymetlidir.

Gazeteciler, kendilerine tanınan ve yasal olarak uygulanması gereken Basın İş Yasası'ndan mahrumdu. Gazete patronları, bu hakkı çalışanlarına vermek yerine eş dostta dağıtıyordu. Bu haksızlığa karşı mücadele etmeyi görev edinen ÇGD, yasadaki bir maddeden yola çıkarak kentte Basın İş Yasası'na tabi olan gazetecilerin listesini

---

³ Yayın kurulunda yer alan isimlerin ve gazetecilerin "Akdeniz Çağdaş"tan, "Çağdaş Akdeniz" şeklinde de bahsettikleri görülmüştür.

Çalışma Bölge Müdürlüğü'nden aldı ve *Akdeniz Çağdaş'ta* yayımladı. Listeye göre gazetecilik yapması gerekenler ile sahadaki gazeteciler birbiriyle neredeyse hiç örtüşmüyordu.

ÇGD'nin bu girişimi büyük ses getirdi. *Akdeniz Çağdaş*'ın o sayısı, gazete patronlarının masasına bir saatli bomba gibi bırakılmıştı. Yıllarca bu konuda üç maymunu oynayan yetkililer, Çağdaş'ın yayını sonrasında hukukun gereğini yerine getirmek zorunda kaldı. Ve tüm gazeteciler yasal haklarına kavuştu.

Tüm yayın organları gibi *Akdeniz Çağdaş* da çeşitli zorluklarla karşılaşmıştır. Dergiyi çıkarana'nın anlattıklarından yola çıkarak yayının, "gazetecilerin gazetesini" olması nedeniyle de çeşitli zorluklarla karşılaştığı görülmüştür. Cinokur (2023), başta ekonomik sorunlar sebebiyle derginin gecikmeli çıktığı ve iş yoğunluğu açısından da dergi yayımına zaman ayıramadığını söylemiştir. Korkmaz (2023) ve Seyitoğlu (2023) da derginin ve dergideki isimlerin karşılaştıkları sıkıntılar ve hukuki engellere vurgu yapmıştır.

Öte yandan yayın organında salt gazetecilik mesleğiyle ilgili içerikleri değil kente, ülkeye ve çevreye dair de yazıların yayınlanabileceği bu nedenle bu konular hakkında söz söyleyebilecek yerel yöneticilere, sivil toplum örgütü temsilcilerine de dergi sayfalarının açık olduğu belirtilmiştir (*Akdeniz Çağdaş*, Ocak 2002, s. 2). Derginin böylesine geniş bir içerik yelpazesine sahip olması, onun yerel kültürel mirasın koruma ve aktarma, kent belleği ile kimliği oluşturmada da önemli bir konuma getirmiştir.

Bu bağlamlarda bakıldığında dergini ÇGD Akdeniz Şubesi'nin basın mesleğini önceleyen bir yayın organı olmakla birlikte Antalya ve ülke genelindeki olayları da okuyucuya sunma amacı da güden bir yerel dergi olduğunu söylemek mümkündür.

Derginin Teknik Özellikleri

Akdeniz Çağdaş, 2002, 2003, 2007 ve 2008 yıllarında düzensiz olarak toplam 7 sayı yayınlanmıştır. Dergi 2002 yılının Ocak ayında ilk sayısı ile okuyucuya ulaştıktan sonra iki sayı daha çıkararak yayın hayatına ortalama 4 yıllık bir ara vermiştir. Yayın organının bir sonraki çıkış tarihi ise 2007 yılının Mayıs ayında olmuştur. *Akdeniz Çağdaş*'ın, düzensiz yayınlanmasının nedeni olarak bünyesinde yer alan isimlerin başka kurumlarda çalışıyor olması, yerelde yayıncılık yapmanın zorluğu, basın meslek örgütlerinin karşılaştıkları zorluklar gibi nedenleri göstermek mümkündür.

Tabloid (40x27 cm) boyda okuyucuya sunulan yayının yıllara göre sayı dağılımı ve bu sayılarda yayımlanan yazı sayısına dair veriler tablodaki gibidir:

Tablo 1. Akdeniz Çağdaş yıl, ay, metin ve sayfa sayısı bilgileri

Yıl	2002	2002	2003	2007	2007	2007	2008
Yayınlandığı Ay	Ocak	Aralık	Haziran-Temmuz	Mayıs	Haziran-Temmuz	Kasım	Mart
Yayınlanan Metin Sayısı	19	26	28	29	29	43	52
Sayfa Sayısı	20	24	24	24	32	48	40

Akdeniz Çağdaş'ın imtiyaz sahipliğini çeşitli sayılarda farklı isimlerin yürüttüğü görülmüştür. Bünyamin Tokmak (1. Sayı), Hasan Üstün (2, 3, 4, ve 5. sayılar) ve Mustafa Sözen (6. ve 7. Sayı) derginin imtiyaz sahipliğini yürütmüşlerdir. Yayın kurulunda da sayılara göre değişiklik olduğu gözlemlenmiştir. Sebahattin E. Atmaca, Hasan Üstün, Bünyamin Tokmak ilk 2 sayının yayın kurulunda yer almışlardır. Atmaca ve Tokmak'a ek olarak Kenan Baş, Fikri Cinokur, Erdem Güner, İlky Manış, Veysi Sağlam ile Talip Yümsel 3. sayının yayın kurulunda bulunmuşlardır. Yayın kurulundaki değişimler sonraki sayılarda görülmüştür. Dördüncü sayının yayın kurulu: Seyhan Kurtman, Hasan Üstün, Bünyamin Tokmak, Gürsu Kunt, Veysi Sağlam ve Engin Korkmaz'dan; 5, 6 ve 7. sayının yayın kurulu: Seyhan Kurtman, Bünyamin Tokmak, Gürsu Kunt, Veysi Sağlam ve Kamer Durdu'dan oluşmaktadır. Yazı İşleri Müdürlüğü'nü ise farklı tarih ve sayılarda E. Sefa Seyitoğlu (1, 2, 3 ve 4. sayılar) ve Engin Korkmaz (5, 6 ve 7. sayılar) üstlenmiştir.

Akdeniz Çağdaş'ın sabit bir yazar kadrosu bulunmamaktadır. İdari kadrolarda adları geçen isimlerin yoğunlukla içerik ürettikleri de görülmüştür. Antalya yerel basınında çalışan gazetecilerle birlikte farklı kurum ve kuruluşlarda çalışan isimlerin yazıları da dergide yer almıştır. Erol Önderoğlu, Michael Duggan ve Yusuf Yavuz dergide yazıları yayımlanan isimlerin başında gelmektedir. Öte yandan dergide *bianet*, *Express* dergisi ve *Evrensel* gazetesinden alınan içeriklerin olduğu görülmektedir.

Dergide, dernek hakkındaki aktüel haberlerle birlikte; deneme, yorum, araştırma haberler, bilimsel araştırma makaleleri, kitap eleştirileri, söyleşi, röportaj gibi farklı yazı türlerinde içeriklere yer verilmiştir. Yazı türlerinde de belirli bir sabit yapı görülmemiştir. Editör ya da yayın kurulu yazılarının haricinde, 'İletişim Duvarı' (1, 2 ve 3. sayılar) ve 'Yitirdiklerimiz' (6. ve 7. sayı) kısmen sürekliliği olan bölümlerdir. 'İletişim Duvarı' köşesinde Antalya yerel basınında yaşanan gelişmelere yer verilirken, 'Yitirdiklerimiz' bölümünde ise o yıl içerisinde Antalya'da, Türkiye'de ve dünyada ölen önemli isimler yazılmıştır.

Derginin her sayısında dosya konusu olmadığı görülmüştür. Derginin yayın hayatı boyunca hazırladığı dosya konularını şunlardır: "10 Ocak'ta Ne Oldu? (1. Sayı)", "Seçim ve Medya (5. Sayı)", "Medyada Sınıf Mücadelesi (6. Sayı)", "Barış Gazeteciliği (7. Sayı)".

Akdeniz Çağdaş Dergisi Bibliyografyası

Çalışmanın bu bölümünde, *Akdeniz Çağdaş*'ın taranarak incelenmesi sonucu elde edilen bibliyografya verilerine ve ilgili sayıdaki içeriklere dair genel bilgilere yer verilecektir.

Sayı 1 - Ocak 2002

Yayın organının, 2002 yılının Ocak ayında yayımlanan ilk sayısının dosya konusu "10 Ocak'ta Neler Oldu?" başlığıyla okuyucuyla buluşmuştur. Okuyucuyu karşılayan iki yazıdan ilki, yayın kurulu tarafından hazırlanmış, "Merhaba" başlıklı yazıdır. Diğer yazı dönemin ÇGD Akdeniz Şube başkanı olan Bünyamin Tokmak tarafından kaleme alınmış "'Arap'larla 'Barbar'lar" başlıklı yazıdır. Tokmak bu yazısından ÇGD ile nasıl tanıştığını, derneğin basın yaşamı için önemini ve ÇGD'nin Antalya'da nasıl kurulduğunu işlemiştir.

Bu sayıda, ÇGD Akdeniz'in Genel Kurul haberine yer verildikten sonra hem ÇGD hem de ÇGD Akdeniz ile ilgili çeşitli yazılara yer verilmiştir. Bunlardan ilki ÇGD Akdeniz Şubesi Kurucu Başkanı Mehmet Büyükarı'nın imzasını taşıyan "Çantadan Derneğe" başlıklı yazıdır. Dr. L. Doğan Tılıç da "ÇGD ve Uluslararası İlişkiler" başlıklı yazısıyla derginin bu sayısına katkı sunmuştur. Tanıl Bora'ya ait bir başka mecrada yayınlanmış "2001: Gazeteciler için vahşi ve Kara Bir Yıl" başlıklı yazı yayının salt yerel değil yaygın medyayı da değerlendiren makalelere yer verildiğini göstermesi açısından kıymetlidir.

Seyhan Kurtman imzalı "Onlar da Gazeteciydi!.." başlıklı haber ise bugünkü basın atmosferinde yaşanan istihdam ve meslek dışına itilme konusuna ışık tutması bakımından önem taşımaktadır. 2001 yılının basın iş kolunda çalışanlar için "kara bir yıl" olduğunu vurgulayan Kurtman o dönem işsiz kalan ve başka işlerde çalışan 3 gazetecinin portresini yazmıştır.

Tablo 2. Sayı 1 içerikleri

No	Sayfa	Yazar	Metin Başlığı
001	2	Yayın Kurulu	Merhaba
002	2	Bünyamin Tokmak	'Arap'larla 'Barbar'lar
003	3	İsimsiz	Akdeniz'de Çağdaş Rüzgârı
004	4	İsmet Demirdöğen	Rüzgârlı'nın Barbarları
005	4	Mehmet Büyükarı	Çantadan Derneğe
006	5	Seyhan Kurtman	Onlar da Gazeteciydi!..
007	6	L. Doğan Tılıç	ÇGD ve Uluslararası İlişkiler
008	7	İsimsiz	Namlunun Ucundaki Haber-ci
009	8	İsimsiz	Basın Şehitlerini Anıyoruz
010	9	Tanıl Bora	2001: Gazeteciler için vahşi ve Kara Bir Yıl (medyakronik.com'dan alınmış)

011	10-12	Hasan Üstün	Bab-ı Ali'de Dokuz Patron Olayı
012	13	İsimsiz	40 Yıl Sonra 10 Ocak
013	14	Barış Yarkadaş	Sarı Basın Kartı'na El Konuluyor
014	15	Fehmi Köfteoğlu	Turizm Gazeteciliği Nedir, Ne Değildir?
015	16	İsimsiz	Gazetecilikte Temas ve Mesafe
016	16	Sebahattin Ender Atmaca	Medyada Gençleşme ve Hafıza Kaybı
017	16	M. Veysi Sağlam	Mevsim Döndü Galiba
018	17	T. M. P. Duggan	Bir Varmış, Bir Yokmuş
019	18- 19	İsimsiz	İletişim Duvarı

Sayı 2 - Aralık 2002

Akdeniz Çağdaş'in ikinci sayısı barış kavramını vurgulayarak okuyucuyla buluşmuştur. Hasan Üstün tarafından kaleme alınan başyazıda, gazetecilerin savaş esnasındaki sorumluluğuna ek olarak Antalya basınındaki gelişmelerin de aktarıldığı görülmüştür. Mehmet Kara'ya ait, "Siz Kimin Değirmenine Su Taşıyorsunuz?" başlıklı yazı da dönemin medya atmosferinin ekonomi politik yapısını sunması bakımından referans metinlerden biridir. Bu sayıda ayrıca Antalya kentinin deprem sorunu da gündeme getirilmiştir. Öte yandan o tarihte yaşama veda eden Antalyalı gazeteci Numan Bayazıt bu sayıda farklı yazılarla anılmıştır.

Tablo 3. Sayı 2 içerikleri

No	Sayfa	Yazar	Metin Başlığı
020	2	Yayın Kurulu	Merhaba
021	2	Hasan Üstün	Barış İçin 'Bir Şey Yapmalı'
022	3	İsimsiz	"Sanki Savaşacak Olan Medya" (bianet.org'dan alıntı)
023	3 ve 7	Erol Önderoğlu	Bildirgeye Uymayan Medya 'Barışçı' da Değil
024	4- 5	İsimsiz	Akdeniz'de Çağdaş Rüzgârı Sürüyor
025	5	İsimsiz	Medya ve Kadın Semineri Yapıldı
026	5	İsimsiz	Altın Portakal'ın En İyi Fotoğraflarını Seçtik
027	6	Bülent Ecevit	Numan Abi'nin Ardından
028	6	Sefa Seyitoğlu	Biz Onu 'Bayazıt' Bilirdik...
029	6	Ethem Ütük	Numan Bayazıt'ın Özyaşam Öyküsü
030	7	İsimsiz	Onlar da Gazeteciydi...
031	8	Murad Karaduman	İnternet Gazeteleri ve Okur
032	9	Cem Karaca	"Canlı Yayında Sinek Gelse Yutar, Haberi Okurum"
033	10	Sefa Seyitoğlu	Kaptan Kusto'yu Daldıran Tonguç

034	11	Bünyamin Tokmak	"Dünya Medyaları İçin Öğrenci Yetiştiriyoruz"
035	11	İsimsiz	Basın Özgürlüğü 'Kara'rdı
036	12-16 ve 22	İsimsiz	Gazeteci: Yangında İlk Kurtarılacak!..
037	17	Mehmet Kara	Siz Kimin Değirmenine Su Taşıyorsunuz
038	18	İsimsiz	Deprem ve Antalya Gerçeği
039	18- 19	T. M. P. Duggan	Tarihte Antalya Depremleri
040	20	Güç Gönel	Artık Karanlıktan Korkmuyorum
041	20	Mustafa Tuncel	Önce Haber, Sonra 'ne haber'...
042	21	İsimsiz	Tek Başına Orkestra
043	21	İsimsiz	İş Hukuku Açısından Gazeteci
044	22	Oğuzhan Özenci	Teknoloji Ham Etti Hürses'i
045	23	İsimsiz	İletişim Duvarı

Sayı 3 - Haziran-Temmuz 2003

Akdeniz Çağdaş'ın üçüncü sayısı, "Çıkmamış iki sayıya gönderme" yaparak çıkmıştır. Yayın Kurulu tarafından kaleme alınan yazıda, yayın organının, parasal ve emek sorunları sebebiyle "iki(buçuk) sayısının" basılamadığı belirtilmiştir. ÇGD Basın Komisyonu Raporu ile birlikte "Güneydoğu'da 40 Yıllık Gazetecilik 'Mücadele'si" başlıklı yazı bu sayının öne çıkan içeriklerindedir.

Tablo 4. Sayı 3 içerikleri

No	Sayfa	Yazar Adı	Metin Başlığı
046	3	Yayın Kurulu	Çıkmamış İki Sayıya Gönderme
047	3	Hasan Üstün	'Sendika Gibi Dernek Olmak' ve 'Durumdan Vazife Çıkarmak'
048	4- 5	ÇGD Genel Yönetim Kurulu	ÇGD'de Yeni Döneme Dair
049	5	İsimsiz	Ayrışma Değil Mücadele Zamanı
050	6	Sebahattin Atmaca	Bir Kalemde Çizdi
051	7	İsimsiz	Kalemi ve Emeği Birlikte Savunuyoruz
052	7	İsimsiz	Alanlardan ve 5. Olağan Genel Kurul'dan Geçtik
053	8	Abdullah Yalçın ve Talip Yümsel	Ragıp Duran'dan 'Radyo Haberciliği Semineri'...
054	9	Erol Önderoğlu	'Çocuğumla Piknik Yerine Habere Gittim'
055	10	E. Sefa Seyitoğlu	Uğur Mumcu'yu An(la)mak
056	11	İlkay Manış	Taliban'ın Gölgesinde 45 Gün
057	12- 13	İsimsiz	ÇGD Akdeniz Ödülleri Törenle Sahiplerine Verildi
058	13	Sinan Kara	"Antalyalı Dostlar Bana Güç Verdi"

059	14	İsimsiz	Akdeniz'de Barış Çabaları
060	14	Hakan Yılmaz	Savaş Karşıtları Yeni Süper Güç
061	15	Fikri Cinokur	Patron Koç, İşçi Koçu Nasıl Tutuklattı?
062	16- 17	İsimsiz	ÇGD Basın Komisyonu Raporu: İletişim, Basın ve Demokrasi
063	18	İsimsiz	Güneydoğu'da 40 Yıllık Gazetecilik 'Mücadele'si
064	19	İsimsiz	Türkiye'de Gazetecilik
065	19	Oğuzhan Özenci	'Gasteci': Türk Basınına Mizahi Bir Bakış
066	20- 21	Michael Severn (Çev. Hüseyin Taşpek)	Spor Gazeteciliği Üzerine Bazı Düşünceler
067	21	Gürsu Kunt	Kazanacağıın Savaşın Altına Girmek (Medyada 'Kadın' Olmak başlığı altında)
068	21	Seyhan Kurtman	"Abi Kadın Güzel mi?" (Medyada 'Kadın' Olmak başlığı altında)
069	21	Güç Gönel	İnsan Olmak... (Medyada 'Kadın' Olmak başlığı altında)
070	22	Bünyamin Tokmak	Duruşma Salonlarına Kamera ve Fotoğraf Makinesi Sokulmaz mı?
071	22	Güç Gönel	Okyanusunu Arayan Sünger
072	23	İsimsiz	İletişim Duvarı
073	24	Neşe Karel	Merhaba... Elveda!

Sayı 4 - Mayıs 2007

Dördüncü sayısında okuyucuyu, dönemin ÇGD Akdeniz Şube Başkanı Seyhan Kurtman'ın "Çağdaş bir yolculuk..." başlıklı yazısı karşılamaktadır. Bu sayfa "Başkanın Mektubu" olarak adlandırılmıştır. Bir sonraki yazıda, "Emeği ve kalemi birlikte savunuyoruz" başlığıyla okuyucuya seslenilmiştir. ÇGD Akdeniz Şube'den çeşitli etkinlik haberleriyle birlikte ÇGD'nin Türkiye'deki bazı olaylarla ilgili yaptığı basın açıklamalarına da yer verilmiştir. Bu sayıda yoğunluklu olarak köşe yazısı olarak da değerlendirilen türde örnekler rastlanılmaktadır. Bu denemelerin içeriklerine bakıldığı zaman, gazetecinin kimliği, medyanın gündemi, ÇGD'nin demokratik basın mücadelesindeki rolü, basın ve hukuk, gazetecilikte sendikalaşmanın önemi gibi konuların ön plana çıktığı görülmektedir. İlgili sayıda 2 adet söyleşi olduğu görülmektedir. Bunlardan ilki Engin Korkmaz'ın Celal Hafifbilek ile yaptığı, "İhtilallerin gölgesinde gazetecilik yapmak" başlıklı söyleşiyken diğeri Hasan Üstün imzalıdır ve "Gazeteciye sendika şart!" başlığını taşımaktadır. Üstün'ün bu söyleşisinin 2005 yılında *Post Express* dergisinde yayınlandığı belirtilmiştir. Dönemin ÇGD Genel Başkanı Ahmet Abakay'ın yazısı da bu sayıda yer almıştır.

Tablo 5. Sayı 4 içerikleri

No	Sayfa	Yazar Adı	Metin Başlığı
074	2	Seyhan Kurtman	Çağdaş Bir Yolculuk
075	3	İsimsiz	Emeği ve Kalemi Birlikte Savunuyoruz
076	3	İsimsiz	'Dönüşümlü Başkanlık' Dönemi
077	4	İsimsiz	Gazeteci Evi Yeniden
078	4	İsimsiz	ÇGD'liler Mantı Gününde Buluştu
079	5	İsimsiz	Demokrasiden Yanayız
080	5	ÇGD Akdeniz Yönetim Kurulu	'Keyfi Sansür' Kabul Edilemez
081	5	Ahmet Abakay	<i>Sabah</i> ve ATV'deki Muhabir Kırımını Protesto Ediyoruz
082	6	Gürsu Kunt	Ayrı Yolların Meslektaşları
083	6- 7	E. Sefa Seyitoğlu	Gündemin Medyası, Medyanın Gündemi
084	7	Engin Korkmaz	Basında Örgütlenmenin Adı: ÇGD
085	8	Kamer Durdu	Sansürlü Sayfalar ve 'Andıçlı Medya'
086	8	İsimsiz	ÇGD Yöneticileri, Kanlı 1 Mayıs 1977'nin Yıldönümünde Taksim Meydanı'ndaydı
087	9	Münip Ermiş	'Hukuktan Bağışık' TMK ile Basına Baskı
088	10- 11	Bünyamin Tokmak	Türkiye Gazeteciler Sendikası Sizi Çağırıyor
089	12- 13	Engin Korkmaz	Usta Gazeteci Yaza Celal Hafifbilek'ten Bir Demek Anı: İhtilallerin Gölgesinde Gazetecilik Yapmak
090	14	Veysi Sağlam	ÇGD'li Olmak ya da Olmamak
091	14	İsimsiz	Ödüllü Karikatüristler Igor Vartchenko (Karikatüristin yalnızca çalışmaları kullanılmıştır)
092	15	Mustafa Sözen	Okulu Yok!..
093	15	Ramazan Karakaya	Çuvaldızı Kendine Batırmak
094	16- 17	Hasan Üstün	Gazeteciye Sendika Şart! (Ağustos 2005'de tarihinde yayınlanan <i>Post Express</i> Dergisi'nden alınmıştır)
095	18- 19	Mikail Duggan (Çev. Raşit Araz)	Kaleiçi, Sahte Restorasyon Kurbanı
096	20- 21	Hasan Üstün	'Su Şehri' Antalya'nın Son Değirmeni! (15 Nisan 2007 tarihinde yayımlanan <i>Radikal İki</i> den alınmıştır)
097	21	Fikri Gülcü	En Kültürlü AT!
098	22	Hüseyin Topsektiren	Onurlu Mesleğin Onursuz İşçileri!
099	23	Engin Korkmaz	Dar Alanda Basın- Yönetici Paslaşması

100	24	Ünal Uncu	Heilbronn ile Antalya Kardeş Şehir Oluyor (<i>Hürriyet</i> gazetesinin 1977 Almanya baskısından alınmıştır).
101	24	E. Sefa Seyitoğlu	Ünal Uncu'ya Sevgi ve Saygıyla
102	24	İsimsiz	Bunları Tanıyabildiniz mi?

Sayı 5 - Haziran-Temmuz 2007

Akdeniz Çağdaş'ın beşinci sayısında ilk olarak, dönemin ÇGD Akdeniz Şube Başkanı Seyhan Kurtman'ın "Merhaba..." başlıklı yazısı yer almaktadır. Kurtman bu yazıda derginin serüveniyle ilgili değerlerin ardından içerikten bahsetmiş, son olarak da ÇGD başkanlığına yeniden Ahmet Abakay'ın seçildiğini duyurmuştur. "Seçim ve Medya" bu sayıda dosya konusu olarak belirlenmiştir. Çeşitli yazı türlerinde bu konuyla ilgili yazılar kaleme alınmıştır. Bu sayısında bir sözlü tarih kaydının yer almasını geleneksel dergicilik anlayışına özgün bir yorum olarak görmek mümkündür. Hasan Üstün'ün Osman Şan ile yaptığı sözlü tarih kaydı, "Partili gazeteci, manevra kabiliyetini kaybeder!" başlığı ile dergide yer almıştır. Önceki sayıda olduğu gibi ÇGD Genel Başkanı Abakay imzalı bir yazı da bu sayıda kendine yer bulmuştur.

Tablo 6. Sayı 5 içerikleri

No	Sayfa	Yazar Adı	Metin Başlığı
103	2	Seyhan Kurtman	Merhaba...
104	2-3	Serpil İlgün	'Seçmen, Medyanın İşaret Ettiğine Yüz Vermiyor' (8 Temmuz 2007 tarihinde yayınlanan Evrensel Hayat gazetesinden alınmıştır)
105	4	Ahmet Abakay	Seçimler Öncesi 'Bizim Medya'nın Durumu
106	4-5	Hasan Üstün	'Vatandaş, Kendisiyle Aynı Şartlardaki Birinin TBMM'ye Gitmesini Yadırgıyor'
107	6	Işık Tuncel	Haber gerçeğin aynası (mı)dır?
108	6-7	Anadolu Ajansı (AA)	Seçim Bildirgelerinde Medya Vaatleri
109	7	Erol Önderoğlu	'Biz Gazeteciler, Vekillerden Şikayetçiyiz'
110	8	Derya Açikel	Siyasal Tercihin Oluşumunda Medyanın Rolü
111	8-9	Ahmet Şık	'Hedef, Kardeş Kavgasının Önüne Geçmek'
112	10-11	Bünyamin Tokmak	Seçim Cümbüşü...
113	11	Engin Korkmaz	Medyaya Saldırgan Bir Bakış; Nafiz Tanır
114	11	Veysi Sağlam	Bir Köşe Kaç ETL?
115	12-14	Hasan Üstün	Partili Gazeteci, Manevra Kabiliyetini Kaybeder!
116	15	Hasan Sami	Danışman Gazeteciler ve Son Dakika Gazetecileri

117	16- 18	E. Sefa Seyitoğlu	ÇGD Sadece Kalemli Savunsaydı, Herkesle İyi Geçinirdi
118	18- 19	Bariş Yarkadaş	Sabah'taki Çılgılığı Duyuyor Musunuz? (16 Haziran 2007 tarihinde www.gercekgundem.com adresinden alınmıştır)
119	19	İsimsiz	FIJ'den Türkiyeli Gazetecilere Örgütlenme Çağrısı
120	20	Nadire Mater	Sabah'ın 'Delikanlılığı' Çalışanlara! (Bianet.org'dan alınmıştır)
121	21	İlknur Erdoğan	'Sendikaya Yasadışı Örgüt Gibi Yaklaşan Gazeteciler Var'
122	21	Tolga Korkut	TGS Sabah'ta Yetki İçin Başvurdu
123	22- 23	Hasan Üstün	TGS'nin – coşuklu ama eksik- Babialı Yürüyüşü!
124	23	Erol Önderoğlu	'Yasalar Değişti Ama Gazeteci Hala Güvencesiz'
125	24- 25	Mehmet Büyükarı	Said- i Nursi Fotoğrafının 47 Yıllık Öyküsü
126	26	Salih Baytar	Gümüşhaneli...
127	27	Mustafa Üstün	Tanpınar'ın Antalyalı Genç Kız'a Mektubu'nun Öyküsü (Temmuz 2007'de yayınlanan Milliyet Sanat Dergisi'nden alınmıştır)
128	28- 29	Ali H. Neccar	Kentsel Dönüşüm Üzerine (26 Kasım 2006 tarihinde www.sendika.org sitesinden alınmıştır)
129	29	Mikail Duggan	Kompresörlü Restorasyon
130	30	Gürsu Kunt	İki Doğa Tutkunu İki Ayrı Hikaye
131	32	Rakel Dink	'Adalet Mülkün Temeli İse Ben Bu Temeli Arıyorum'

Sayı 6 - Kasım 2007

"Medya Sınıf Mücadelesi" dosya konusuyla okuyucuyla buluşan altıncı sayı Seyhan Kurtman'ın "Değerli ÇGD'liler ve dostlar" ile Veysi Sağlam'ın "Örgütsüz toplumun medyası" başlıklı yazılar ile başlamaktadır. "Başkan(lar)ın Mektubu" olarak adlandırılan bu bölümde Kurtman, ÇGD Akdeniz Şube Başkanlığı görevini Veysi Sağlam'ın devraldığını duyurmuştur. Sağlam da ilgili sayının dosya konusuna dair değerlendirmelerde bulunmuştur. Bu sayının büyük bölümü dosya konusuna ayrılmıştır. Bu konuyla ilgili 26 yazının yer aldığı bu sayıda imzası yer alan yazar çeşitliliği de dikkat çekmektedir. ÇGD Genel Merkez, Akdeniz ve Bursa şubelerinin yanı sıra basın sektöründe çalışan farklı isimler ve akademisyenlerden de yazılara yer verilmiştir. Bu dosyadaki içerikler arasından Atilla Aşut'un "Siyah Beyaz" gazetesinden gerekçeli istifa mektubu" başlıklı yazısı hem basın tarihi hem de basında çalışma ilişkileri bakımından önemlidir.

Tablo 7. Sayı 6 içerikleri

No	Sayfa	Yazar Adı	Metin Başlığı
132	2	Seyhan Kurtman	ÇGD'nin 5x5 Bayrak Koşusu
133	2	Veysi Sağlam	Örgütsüz Toplumun Medyası
134	3	Akdeniz Çağdaş Yayın Kurulu	'Barış Gazeteciliği' Hemen Şimdi!
135	3	İsimsiz	Barış Gazetecisi Ne Yapar, Savaş Gazetecisi Ne Yapar?
136	4	İsimsiz - Çev. Berhan Soner	FIJ: Gazetecilerin Düzensiz Çalıştırılması Medya Kalitesini Tehdit Ediyor! (7 Haziran 2006 tarihinde www.ifj.org adresinden alınmıştır)
137	5	Hasan Üstün	Ayrupe'da Gazeteciler Ayaklandı! (www.ifj.org'dan derlenmiştir)
138	5	Erol Önderoğlu	Irak'ta 200 Haberci Öldürüldü; Çoğu da Iraklı (4 Eylül 2007 tarihinde bianet'ten alınmıştır)
139	6	Ahmet Abakay	Baltanın Sapı Bizden
140	6-7	İsimsiz	TGS'den Sabah'a Suç Duyurusu
141	6-7	İsimsiz	Sendikalaşmayı Engellenen Yasaları Değiştirin
142	7	İsimsiz	ÇGD'den Sabah'a Kınama
143	7	İsimsiz	Kriz Masası mı, Sansür Mekanizması mı?
144	8-9	E. Sefa Seyitoğlu	Sabah- ATV'nin Satışını Takip Ediyoruz
145	8	İsimsiz	TGS, Savaş Çığırkanı Medyayı Kınadı!
146	9	Ragıp Zarakolu	İfade Özgürlüğü; Her Zaman ve Herkes İçin
147	10-11	Hüseyin Yalyalı	Basın- Sen'in Sessiz Devrimi!
148	11	Şükran Soner	Bir Taşla Birkaç Kuş Birden Vurmak
149	12	Aydın Engin	Vahşetin Pençesinde Örgütsüz
150	12	Kamer Durdu	Medyada Sınıf Sendikacılığı Ütopya mı?
151	13	Sungur Savran	Medyanın Sınıf Mücadelesi, Medyada Sınıf Mücadelesi
152	14-15	Ersin Tokgöz	FOX'a Emeğimi Satıyorum, Ruhumu Değil... (23- 24 Ağustos 2007'de www.turktime.com'da yayınlanan söyleşinin kısaltılmış halidir)
153	16	Faruk Eskioğlu	Çölaşan ve Halimiz Ahvalimiz (25 Ağustos 2007'de www.açikgazete.com sitesinden alınmıştır)
154	17	İsimsiz	'Dinazor' Olamayan Bir Gazetecinin Anıları!
155	18	Osman Köse	Medyada Sınıf Mücadelesi (!)
156	18-19	Rahmi Yıldırım	Medyada Sınıf Mücadelesinin Dayanılmaz Cıllığı

157	19	İsimsiz	Çağdaş Gazeteciler Derneği Kuruluş Bildirisi
158	20- 21	Merve Erol	Orijinal Tensikat (Temmuz 2007 tarihinde yayımlanan Express Dergisi'nden alınmıştır)
159	22- 23	Merve Erol ve Çiğdem Öztürk	İşkencenin Psikolojisi (Temmuz 2007 tarihinde yayımlanan Express Dergisi'nden alınmıştır)
160	24- 27	Hasan Üstün	Gazeteci Şık, Hak Mücadelesini Kazandı ama Mesleği Terketti!
161	28- 29	Atilla Aşut	Atilla Aşut'un 'Siyah Beyaz' Gazetesinden Gerekçeli İstifa Mektubu
162	30	Fatih Polat ve Bülent Kılıç	'Sendika Gazete Batırmadı Gazeteciler Sendikayı Batırdı' (14 Ağustos 2002'de yayımlanan Evrensel gazetesinden alınmıştır)
163	31	Atilla Özsever	Emek Sayfasından Borsa Sayfasına...
164	32- 39	Çiler Dursun	Türkiye'de İşçi Sınıfı Kimliğinin Medyada Temsili (1970- 1997) (Toplum ve Bilim Dergisi'nin 1997 yılında yayımlanan 78. sayısından alınmıştır)
165	40	Atilla Özsever	THY Örneğinde Medyanın Emeğe Bakışı
166	41	Berhan Soner	Bu Lokomotif Nereye Gidiyor?
167	42- 43	Veysi Sağlam	'Fabrika Kızı'nın Novamed Grevi Avrupa Parlamentosu'na Taşındı!
168	44	Yusuf Yavuz	Medyanın Bulanık Suyunda Hayat Avlamak
169	44	Turgay Olcayto	"Tekelci Medyada Örgütsüz Gazeteci" (29 Temmuz 2004 tarihinde yayımlanan Cumhuriyet Kitap ekinde alınmıştır)
170	45	Aytek Soner Alpan	Ekonomik Zor: Basını 'Terbiye Aracı' (sol.org'da 25.06.2006'da yayımlanan "Yeni Hegemonya Köşe Yazarlarına Çok Şey Borçlu" başlıklı söyleşiden kısaltılmıştır)
171	46- 47	Yusuf Yavuz	Antalya'nın Ayağını Kırmak!
172	46	Gürsu Kunt	Yüzüncü Yıl'da Yüzler Netleşiyor!
173	47	İsimsiz	Fotoğraf Tutkusu Engel Tanımıyor
174	48	Atilla Aşut	2006'da Yitirdiğimiz Gazeteci ve Yazarlar

Sayı 7 - Mart 2008

ÇGD Genel Merkez ve şubelere ait metinlerin önceki sayılara nazaran görece fazla olduğu *Akdeniz Çağdaş*'ın yedinci ve son sayısının dosya konusu "Barış Gazeteciliği" olarak belirlenmiştir. Bir önceki sayıda olduğu gibi bu sayıda da okuyucuyu "Başkan(lar)ın Mektubu" bölümü karşılamıştır. Veysi Sağlam "Barış gazeteciliği ve medyanın savaşı başlıklı" yazısında hem ilgili sayının dosya

konusundan bahsetmiş hem de görevini devrettiği Gürsu Kunt'a başarılar dilemiştir. "Barış gazeteciliği" başlıklı yazısında ise Gürsu Kunt da Sağlam'a benzer şekilde hem dosya konusuna değinmiş hem de eski başkana teşekkür etmiştir. Bu sayıda da önceki sayıda benzer şekilde dosya konusuna ağırlık verildiği görülmüş, farklı kurum ve kuruluşlardaki isimlerin yazılarına yer verilmiştir.

Tablo 8. Sayı 7 içerikleri

No	Sayfa	Yazar Adı	Metin Başlığı
175	2	Veysi Sağlam	Barış Gazeteciliği ve Medyanın Savaşı
176	2	Gürsu Kunt	Barış Gazeteciliği
177	2	Akdeniz Çağdaş Yayın Kurulu	ÇGD Tarihini Birlikte Yazalım
178	3- 4	E. Sefa Seyitoğlu	ÇGD'nin Mesleki Duyarlılığı İle Toplumsal Duyarlılığı İçi İçe
179	4	İsimsiz	ÇGD Akdeniz, TRT Antalya Radyosu'nda
180	4	İsimsiz	ÇGD'liler Üye Toplantısında Buluştu
181	4	İsimsiz	ÇGD'liler Yargı Önünde
182	5	Vedat Yücebaş	ÇGD Bursa Ödülleri Sahiplerini Buldu
183	5	İsimsiz	ÇGD 2007 Başarılı Gazetecilik Ödülleri
184	5	İsimsiz	ÇGD'den Bakan Özak'a Kınama
185	6- 7	İsimsiz	Yıpranıyoruz!
186	7	Fatma Ünal	Gazetecileri Kurban Etmeyin
187	8- 9	İrfan Aktan	Av Köpekliliğini Reddetmek (Şubat 2008 tarihli Express Dergisi'nden alınmıştır)
188	9	İsimsiz	Radikal Tenkiset'a Tepki (12 Aralık 2007 tarihli Evrensel gazetesinden derlenmiştir)
189	10	İsimsiz	Karikatüristleri Köşk Dava Etmemiş!
190	10	Erol Önderoğlu	Uluslararası Örgütler Yayıncı Ragıp Zarakolu, Çizerler Musa Kart ve Zafer Timoçin'e Destek Verdi (30 Ocak 2008 tarihinde www.bianet.org sitesinden alınmıştır)
191	11	İsimsiz	İdam Mahkûmu Gazeteciye Destek
192	11	Bünyamin Tokmak	TGS, Hak Gasplarına Karşı Direnecek
193	11	Fikri Cinokur	Novamed Grevi Gazetecilere Örnek Olsun
194	12	Cengiz Erdinç	Gazetecilik İçin Bir Gelecek Planı: Hakikatin Paylaşılması
195	13	Berhan Soner	Kopyala- Yapıştır Habercilik
196	13	Erhan Üstündağ	Basın, Saldıran Erkeğin Yanında! (07 Aralık 2007 tarihinde www.bianet.org sitesinden alınmıştır)
197	14- 15	Mahmut Hamsici	Gazeteciler Hak ve Sorumluluklar Bildirgesi Baş Aşağı Edildi!

198	16	İsimsiz	Tahliye Yolu Kapalı (Radikal ve bianet.org'dan derlenmiştir)
199	16	İsimsiz	Rum Gazeteci Rombopulos'a Destek
200	16	İsimsiz	ÇGD'den Mumcu, Göktepe ve Dink Anısına Fotoğraf Sergisi
201	17	Erol Önderoğlu	"Yargı, İfade Özgürlüğünün Sınırını Sokağın İnsafına Bıraktı" (16 Ocak 2008 tarihinde www.bianet.org sitesinden alınmıştır)
202	18- 19	Zeynep Oğuz	Özgürlüğe Veda mı? (3 Aralık 2007 tarihli Birgün gazetesinden alınmıştır)
203	19	İsimsiz	2007, Gazeteciler İçin Belalı Yıl Oldu (10 Ocak 2008 tarihli NTV- MSNBC yayınlarından derlenmiştir)
204	19	Berhan Soner	Pakistan'da Gazeteciler Zincirleniyor (www.ifj.org adresinden derlenmiştir)
205	20- 21	Hrant Dink	Ruh Halimin Güvercin Tedirginliği (19 Ocak 2007 tarihli Agos gazetesinden alınmıştır)
206	21	İsimsiz	Hrant'ın Cesaretine İhtiyaç Var! (BİA'dan Tolga Korkut'un konuyla ilgili haberinden yararlanıldığı belirtilmiştir)
207	22	Erhan Üstündağ	İnsanlık Tarihinde Kalan İzler (20 Ekim 2007 tarihinde www.bianet.org internet sitesinden alınmıştır)
208	22	Erhan Üstündağ	Hrant'a 87 Mektup (6 Aralık 2007 tarihinde www.bianet.org internet sitesinden alınmıştır)
209	23	Annabel McGoldrick ve Jake Lynch (Çev. Tolga Korkut)	Barış Gazeteciliği Kılavuzu (9 Ekim 2007 tarihinde www.bianet.org internet sitesinde yayınlanan metinden alınmıştır)
210	24- 25 ve 26	Süleyman İrvan	Barış Gazeteciliği ve Önündeki Engeller
211	26	Kudret Çobanlı	Barış İçin Medyaya Büyük Rol Düşüyor (19.12.2007 tarihinde www.bianet.org internet sitesinde yayınlanan metinden alınmıştır)
212	27	Metin Ersoy	Kıbrıs Medyasında Barış Gazeteciliği
213	28	Nuriye Akman	'Medya Özür Diliyor: Ama Kendisini Değiştiremiyor' (22 Nisan 2007 tarihli Zaman gazetesinden alınmıştır)
214	29	Meral Tamer	Barış Gazeteciliği Kime Lazım (20 Nisan 2007 tarihli Milliyet gazetesinden alınmıştır)
215	29	Turgay Olcayto	Kimliğini Yitiren Gazetecilik
216	30- 31	Rahmi Yıldırım	Savaş Medyası ya da Medya Savaşları

217	32- 33	Mete Çubukçu	Medyanın 'Savaşı'
218	32	Nazım Alpman	Savaş Gazeteciliği (27 Ekim 2007 tarihli Birgün gazetesinden alınmıştır)
219	33	Yalçın Yusufoglu	Ağır el...
220	34	Dursun Eroğlu	Diye Diye Nereye?
221	35	Tarik Hatipoğlu	Barışa Acil İhtiyaç, Hem de Hemen Şimdi
222	36	John Pilger	Hafıza Deliğinde Yiten Gerçek (19 Ağustos 2007 tarihli Birgün gazetesinden alınmıştır)
223	37	Aydın Engin	Akbabalar'ın Gözüyle Savaş ve Gazetecilik
224	38	Yusuf Yavuz	Medyanın Sanal Umut Tacirliği
225	39	Gürsu Kunt	Tek İsteği Gazeteci Olmaktı
226	38 ve 40	Atilla Aşut	2007'de Yitirdiklerimiz

Sonuç

Belli bir coğrafi sınır içerisinde yayın yapan yerel basın, üzerine düşen sorumluluk ve işlevler açısından değerlendirildiğinde yaygın medya kuruluşları kadar önem teşkil etmektedir. Yaygın medyanın içerik yoğunluğu ya da ekonomik beklentiler doğrultusunda değişen haber politikaları nedeniyle değinemediği daha mahalli içerikler yerel basın sayesinde kamuoyunun gündemine gelmektedir. Bu sebeplerden yerel basının bölge halkına önemsendiğini hissettirdiği gibi yöneticilerle halk arasında köprü olma, kamuoyu oluşturma, kent mirasına sahip çıkma, eğitim gibi çeşitli işlevleri barındırdığı söylemek mümkündür.

Yerel basının, Türk basın tarihindeki gelişim seyrine bakıldığında matbaanın Osmanlı topraklarına gelmesiyle birlikte ilk gazetelerin çıktığı görülmüştür. Bu gazetelerden birçoğu mahalli düzeydedir. Vilayet matbaalarının kurulmasıyla yerel basın organlarının sayısında artış olmuştur. Kurtuluş Savaşı ile birlikte basında Millî Mücadele taraftarı olanlar ile karşıtı olanlar arasında bir ayırım görülmüştür. Cumhuriyetin kabulüyle birlikte yerel basın daha çok yeni sistemin anlatılması, Latin alfabesinin öğrenilmesi gibi misyonları yüklenmiştir. Çok partili hayata geçiş deneyimiyle birlikteyse daha çok partilileşmenin etkisiyle yerelde yayın yapan gazetelerin sayısı artmıştır. 1980'de ülkedeki ekonomik değişim yerel basını da etkilemiştir. Özellikle 1990'larda basında giderek artan tekelleşme ve yeni teknolojik araçlara olan ilgi bu imkâna ulaşamayan birçok yerel gazetenin kapanmasına sebep olmuştur. İçinde bulunduğumuz dönem de yerel basın kuruluşlarının sayısı fazla olmakla birlikte ciddi sorunlar içerisinde oldukları görülmektedir. Medyadaki dijitalleşme, azalan reklam gelirleri, düşük tirajlar, mesleği yerine getirirken karşılaşılan zorluklar, iş hayatında hakların çiğnenmesi gibi unsurlar bu sorunların başat nedenlerini oluşturmaktadır.

Antalya'da da yerel yayıncılığın tarihsel gelişiminin ve yaşanan problemlerin Türkiye genelinde medyanın durumdan azade olmadığını söylemek mümkündür. Haydar Rüştü Öktem 1920 yılında yayın hayatına başlayan Antalya'nın ilk gazetesi *Antalya'da Anadolu*'dan itibaren çok sayıda yayın organı kurulup kapanmıştır.

Kurulup kapanan yayın organlarından bir tanesi de bu çalışmanın konusunu oluşturan *Akdeniz Çağdaş*'tır. ÇGD Akdeniz Şubesi'nin yayın organı olan *Akdeniz Çağdaş* bir yerel gazetecilik meslek örgütünün zor şartlarda çıkardığı yayın olması bakımından Antalya basın tarihi açısından önem teşkil etmektedir. Ancak *Akdeniz Çağdaş*'ı salt bir meslek örgüt yayını olarak değerlendirmek eksik olacaktır. Yayın; gazetecilerin örgütlenmesi, sorunlarının dile getirilmesindeki rolü kadar başta Mustafa Üstün, Mikail Duggan gibi kentin kültürel, ekolojik, sanat yaşamı için araştırmalar yapan isimlerin makalelerine yer vermesi açısından da kıymetlidir. Bu durum esas itibarıyla *Akdeniz Çağdaş*'ın yerel kültürel mirası koruma, kent belleği ile kimliğinin oluşumu ve korunması noktasında da sorumluluklarını yerine getirdiğini göstermektedir.

Ocak 2002 ile Mart 2008 arasında yayın hayatına ara vererek ve düzensiz bir periyotta yayınlanan dergi toplam 7 sayı çıkmıştır. Bu 7 sayıda farklı yazı türlerinde toplam 226 yazıya yer verilmiştir.

Dergideki yazıların büyük bölümü Antalya'da basın faaliyetleri içerisinde yer alan, ÇGD üyesi olan isimlerin imzasını taşıırken; Tanıl Bora, Rakhel Dink, Erol Önderoğlu, Turgay Olcayto, Aydın Engin, Ahmet Abakay gibi isimlerin başka mecralar için ya da *Akdeniz Çağdaş* için kaleme aldıkları yazılar da dergi sayfalarında kendine yer bulmuştur. Türkiye'deki farklı gazetecilik meslek örgütlerinde yöneticilik yapan, alternatif ve eleştirel medya için içerik üreten, Türkiye'deki basın özgürlüğü mücadelesinde aktif rol alan isimlerin imzalarının varlığı da *Akdeniz Çağdaş*'ın konumlandığı noktayı gösteren bir durumdur.

Kullanılan yöntem ve seçilen yayın organı bakımından alanyazındaki diğer çalışmalardan farklılaşan bu çalışma kapsamında oluşturulan bibliyografya incelendiğinde *Akdeniz Çağdaş*'ta daha çok gazetecilerin mesleklerini yerine getirirken karşılaştıkları sorunlara yer verildiği görülmüştür. Basın çalışanlarının sorunlarına yönelik dernek etrafında yürütülecek mücadele çeşitli editör yazılarında vurgulanmıştır. Yayın, salt Antalya'daki yerel gazetecilerin değil büyük medya kuruluşlarında çalışan gazetecilerin problemlerini de ele almıştır. İçeriklerden bazıları bu sorunların nasıl çözüleceğine odaklanmışken bazıları ise sadece sorunu tanımlamıştır. Gazetecilere haber yazım konusunda fayda sağlayacak dosyaların hazırlandığı görülmüştür. Antalya'daki gazetecilerin birbirleri hakkında bilgi sahibi olabilmelerini sağlayan ve dergiden önceki bültenin adını taşıyan "İletişim Duvarı" köşesi ilk 3 sayıda kendine yer bulmuştur. Antalya ile ilgili de çok sayıda özel haber ve içeriğin yer alması, bir meslek örgütü yayını olmakla birlikte yerel basın işlevlerini de yerine getirdiğini de göstermektedir. Diğer yandan *Akdeniz Çağdaş*'ın bazı sayılarındaki içeriklerin daha önce başka mecralarda yayınlanmış olması ise özgünlükle ilgili sorunları olduğunu göstermektedir.

Akdeniz Çağdaş'ın az sayıda ve düzensiz şekilde çıkmasının nedeni olarak ise 3. sayıda yayın kurulu tarafından kaleme alınan, "Çıkmamış İki Sayıya Gönderme" başlıklı yazıda yer alan şu ifadeleri göstermek mümkündür (*Akdeniz Çağdaş*, Haziran-Temmuz 2003, s. 3):

Akdeniz Çağdaş'ın iki (buçuk) sayısı basılamadı. Hazırlayanına vicdan azabı veren bu durumun gerek parasal gerekse de emek sorunları yüzünden yaşandığını söyleyebiliriz... Arkasında gazetecilik etiğine aykırı talep ya da beklentiler olmayan reklam bulmak neredeyse imkânsız. Bu durum özellikle taşrada dürüst, ilkeli yayımcılığı zorda bırakıyor... *Çağdaş*'ın iki buçuk sayısının bilgisayarda kalmasını bir diğer nedeni de, ÇGD üyelerinin dergilerine yeterince sahip çıkmamaları. Sonunda dönüp dolaşip, o bir elin parmakları kadar insanın üzerine yıkılıyor tüm işler...

Sefa Seyitoğlu'nun (2023) aşağıdaki anlatısı da derginin yayın hayatına veda etme sürecine ışık tutması noktasında oldukça önemlidir:

Dergi çıkarma işi sadece tecrübe ve finansmanla olmuyordu. Yoğun çalışma temposundan bir de *Akdeniz Çağdaş*'a zaman ayırmak zordu. Üstelik kolektif çalışmaya olan ilgi zamanla azaldı, işin yükü az sayıda üyenin omuzlarında kaldı. Diğer yandan baskı için gerekli finansın "destek ilanları" ile sağlanması da kolay bir şey değildi; gazetecileri ilan verenle bir iyi niyet ilişkisine zorlar. Verdiği desteğe karşılık beklemeyecek veya bizi, onu verene karşı bir minnet duygusuna sokmayacak ilan bulmak imkânsız gibidir. Yanısıra dernek üyeleri arasında keskin yol ayrımlarına neden olan tartışmalar, yayına olan ilgiyi azalttı. Tüm bu nedenlerden ötürü *Akdeniz Çağdaş*'ın yayını sınırlı sayıda kaldı.

Görüşme yapılan isimlerin tümü *Akdeniz Çağdaş*'ın ilgili dönemde gazeteciler tarafından büyük bir ilgi ile karşılandığını belirtmişlerdir. Ancak *Akdeniz Çağdaş*'ın ilgi gördüğü kadar çeşitli zorluklar ve engellerle de karşılaştığına vurgu yapmışlardır.

Akdeniz Çağdaş büyük ölçüde yerel basın organlarının yaşadığı sıkıntıları yaşamış, düzensiz ve kısa ömürlü bir yayın hayatı olmuştur. Yerel basında yaşanan sorunların ele alındığı yayın organı, bu sorunlara benzer bir sonu yaşayarak kapanmak zorunda kalmıştır. Yapılan araştırma çerçevesinde, yayın hayatının kısalığına rağmen *Akdeniz Çağdaş*'ın "Gazetecilerin Gazetesi" olarak; artıları/eksileriyle Antalya basın tarihi açısından farklı ve önemli olduğunu, kentteki yayıncılığa çeşitlilik katarak yerel basına ve kültür hayatına farklı bir ses getirdiğini, eksiklerine karşın özellikle gazeteciler açısından önemli izler bıraktığını söylemek mümkündür.

Kaynakça

Açıkalın, F. (2022) Yerele sıkılan gazetecilik. *Küresel Gazeteciler Konseyi Dergisi Küresel Medya*. Temmuz- Aralık. (6).

Akdeniz Çağdaş. (Ocak 2002). Sayı 1.

—————(Aralık 2002) Sayı 2

—————(Haziran-Temmuz 2003). Sayı 3.

—————(Mayıs 2007). Sayı 4.

—————(Haziran-Temmuz 2007). Sayı 5.

—————(Kasım 2007). Sayı 6.

—————(Mart 2008). Sayı 7.

Alemdar, K. (1996). *İletişim ve tarih*. İmge Kitabevi.

Altınkaya, V. (2020). Yerel medya can çekişiyor. *Küresel Gazeteciler Konseyi Dergisi Küresel Medya*, Ocak-Haziran, 1.

Arıkan, Z. (2008). *Antalya'da Anadolu Gazetesi ve Haydar Rüştü Öktem*. Antalya Kent Müzesi Projesi.

—————(2019). İlk gazete: Antalya'da Anadolu. H. Üstün (Der.), *Antalya basın tarihi 1920-2013* içinde (ss. 74-82). Antalya Büyükşehir Belediyesi Yayını.

Atabek, Ü., & Bayram, F. (2009). *Antalya'da iletişim*. https://www.academia.edu/33837772/ANTALYADA_%C4%B0LET%C4%B0%C5%9E%C4%B0M_2009

Atçeken, K. (2018). Resmi ilan desteği ve yerel basın ilişkisi. *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü e-dergi*, 1(2), 25-32.

Bak, G. (2018). Erzurum yerel gazetelerinde kullanılan sloganların gösterebilimsel analizi. *Social Sciences Studies Journal*, 4(27), 6165-6171.

Basın İlan Kurumu. (tarih yok). 2022 Ekim ayı listesi. 11 Ekim 2022 tarihinde <https://ilanbis.bik.gov.tr/Uygulamalar/AylikListe> adresinden erişilmiştir.

Bek, M. K. (2005). Yerel politika ve yerel medya. S. Alankuş (Der.), *Medya ve toplum* içinde (ss. 133- 149). IPS İletişim Vakfı Yayınları.

Bekiroğlu, O. (2008). Yerel kamuoyunun oluşumunda yerel basının rolü-Trabzon örneğinde bir araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 131-151.

Bodur, F. (1996). Yerel basında yönetim ve örgüt yapısı (Yayımlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bülbül, R. (1997). *Temel gazetecilik bilgileri*. Paragraf Dizgi ve Tasarım.

Dağtaş, E., & Dağtaş, B. (2007). Eskişehir kent basını ve gazeteciliği üzerine bir profil denemesi: Gazetecilerin kent basınına ilişkin tutumları. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, (6), 9-46.

Dayar, E. (2011). *Gazetelerde yazılı tarih Antalya'da gündelik hayat ve basın 1920-1928*. Antalya Büyükşehir Belediyesi.

————— (2017). Antalya'da "Lisan-ı Millet" in ilk temsilcilerinden Akdeniz Gazetesi (1925-1926). *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 13(26), 181-207.

- Duverger, M. (2002). *Sosyal bilimlere giriş*. Bilgi Yayınevi.
- Erinç, O. (2007). Yerel medyanın tarihsel gelişimi ve geleceği. S. Gezgin (Ed.). *Türkiye’de yerel basın* içinde (ss. 107-111). İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.
- Faraç, M. (1999). Türkiye’deki yerel basın hakkında genel bilgi. *Türkiye’de ve Almanya’da yerel gazetecilik* içinde (ss. 22-29). Konrad Adenauer Vakfı.
- Geray, H. (2017). *Toplumsal araştırmalarda nicel ve nitel yöntemlere giriş*. Ütopya Yayınevi.
- Gezgin, S. (1998). *Basın sözlüğü*. İstanbul İletişim Fakültesi Yayınları.
- Girgin, A. (1997). *Cumhuriyet döneminde Türkiye’deki yerel basının gelişmesi*. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yayınları.
- (2007). Türkiye’de yerel basın ve resmi ilan. S. Gezgin (Ed.), *Türkiye’de yerel basın* içinde (ss. 243-260). İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.
- Güçlü, M. (2012). Antalya’da yerel basının ilk temsilcisi: Antalya’da Anadolu gazetesi (19 Aralık 1920-12 Eylül 1922). *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 12(25), 33-54.
- Horoz, T. (2022). Yerel medya. S. Özay & S. Kaya (Ed.), *Yerel gazetecilik* içinde (ss. 59-112). Çizgi Kitabevi.
- Kaya, M. (2018). *Gazeteci ve siyasetçi olarak Haydar Rüştü Öktem (1885-1951)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kuyucu, M. (2013). Türkiye basınında tekelleşme tartışmaları: Türkiye’nin ilk medya holding patronu Asil Nadir üzerine bir inceleme. *Uluslararası Hakemli Beşeri ve Akademik Bilimler Dergisi*, 2(5), 18-38.
- Manka, A. G. (2008). *Anadolu Ajansı ve II. Dünya Savaşı*. Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi.
- Özcan, A. (2022). Yerel gazetecilik. S. Bayrakçı & S. Özay (Ed.), *Dijital çağda uzman gazetecilik* içinde (ss. 333-351). Çizgi Kitabevi.
- Özçetin, B., Çeliker, D., & Sepetçi, T. (2019). Çok partili hayata geçiş ve Antalya basını. H. Üstün (Der.), *Antalya basın tarihi 1920-2013* içinde (ss. 145-177). Antalya Büyükşehir Belediyesi Yayını.
- Özkaya, Y. (1985). Millî Mücadele başlangıcında basın ve Mustafa Kemal Paşa’nın basınla ilişkileri. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 1(3), 871-912.
- Özkaya, Y. (2001). *Millî mücadelede Atatürk ve basın*. I. Cumhuriyet.
- Polat, N. H. (2002). Türkiye’de yerel basının gelişimine kısa bir bakış. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 12(7), 8-25.
- Schlapp, H. (2000). *Gazeteciliğe giriş*. Konrad Adenauer Vakfı.
- Schneider, W., & Raue, P. J. (2002). *Gazetecinin el kitabı*. Konrad Adenauer Vakfı.

- Şahin, M. (2012). *Ajans gazeteciliği ve haber ajansları*. Pelikan Yayıncılık.
- Şeker, M. (2007). *Tekniği, içeriği, çalışan profili, haber kaynakları, ekonomi politikası, gücü ve sorunlarıyla yerel gazeteler*. Tablet Yayınları.
- Şenol, F. T. (2022). Milli mücadele dönemi taşra basını. S. Özay & S. Kaya, (Ed.), *Yerel gazetecilik*. Çizgi Kitabevi.
- Tokgöz, O. (2000). *Temel gazetecilik*. İmge Kitabevi.
- Topuz, H. (2016). *II Mahmut'tan holdinglere Türk basın tarihi*. Remzi Kitabevi.
- Uçak, O., & Erkal, A. (2019). Osmanlı'dan günümüze Türkiye'de yerel basının gelişim süreci. *Selçuk İletişim Dergisi*, 12(1), 92-122.
- Üstün, H. (2019a). 1980 sonrası Antalya basını. H. Üstün (Der.), *Antalya basın tarihi 1920-2013 içinde* (ss. 269-348). Antalya: Antalya Büyükşehir Belediyesi Yayını.
- (2019b). Antalya'da gazetecilik meslek örgütleri. H. Üstün (Der.). *Antalya basın tarihi 1920- 2013 içinde* (ss. 429-463). Antalya Büyükşehir Belediyesi Yayını.
- Yaşın, C. (2009). Türkiye'de yerel basının yapısal özellikleri ve üretim koşulları. *İletişim Fakültesi Dergisi*, (28), 115-151.
- Yerel medya veri tabanı araştırması (tarih yok). 13 Ekim 2022 tarihinde <https://yerelmedyavt.com/>, adresinden erişilmiştir.
- Yıldırım, A., & Şimşek H. (2000). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınevi.
- Yılmaz, S. H. (2005). Antalya'da yerel basın örnek Akdeniz Atılım gazetesi. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 23, 137-147.
- Yücel, S. (2009). Yerel basının genel görünümü (1980-2000). K. Alemkar (Haz.), *Türkiye'de kitle iletişimi dün-bugün-yarın içinde* (ss. 514- 522). Gazeteciler Cemiyeti.

Onam Bilgisi: Katılımcılar işlem öncesinde bilgilendirilmiş, onamları alınmıştır.

Etik Kurul Onayı: T.C. Akdeniz Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 05.09.2023 tarih ve 389 sayılı etik kurul onayı mevcuttur.

Çıkar çatışması: Çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Finansal destek: Finansal destek bulunmamaktadır.

Yazar Katkı Oranı: Murad KARADUMAN (%50), Muhammet Erdem DURU (%50).

Participant informed consent: Participants were informed before the data collection and they were asked to sign a form of consent.

Ethics committee approval: The ethics committee approval has been obtained from Akdeniz University Committee of Publication Ethics in Social Sciences and Humanities with report number 389 on 05.09.2023.

Conflict of interest: There are no conflicts of interest to declare.

Financial support: No funding was received for this study.

Author contribution rate: Murad KARADUMAN (50%), Muhammet Erdem DURU (50%).